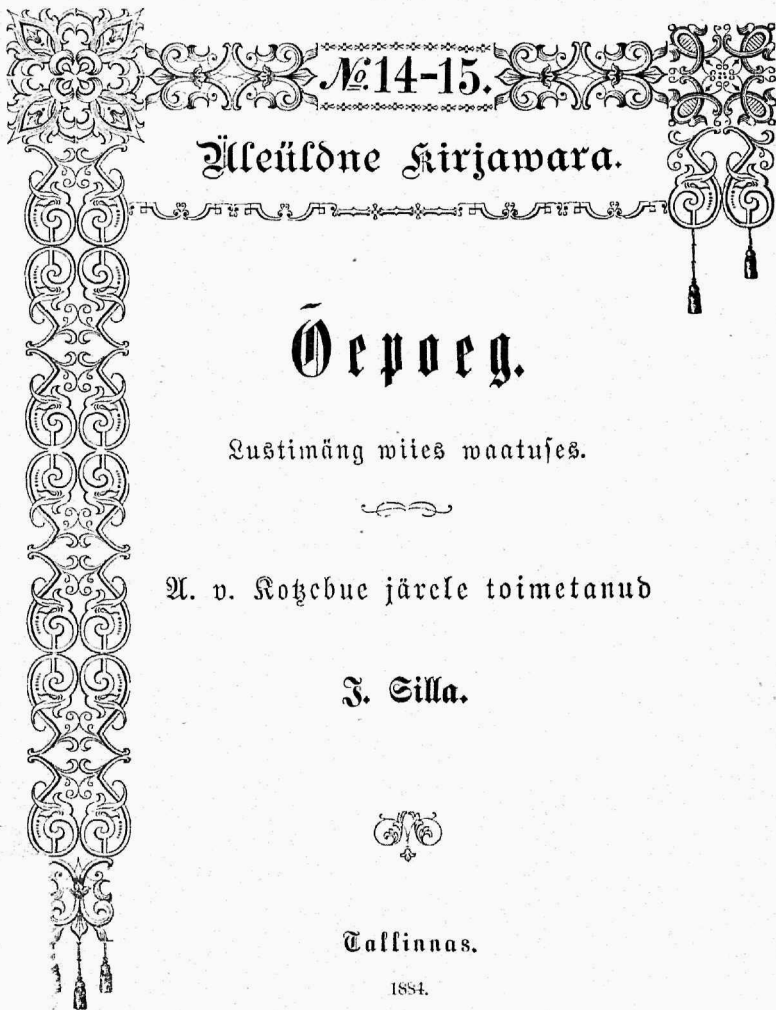

Sga nummer maksab 15 kop.

N°. 14-15.

Üleüldne Kirjawara.

Õepoeg.

Lustimäng wiies maatuses.

U. v. Kõrgebue järele toimetanud

J. Silla.

Tallinnas.

1884.

07

Depoeg.

Lustimäng wies maatufes.

M. v. Košebue järele toimetanud

J. Silla.

Tallinnas.

1884.

77(50)-2

Õhensuri poolest lubatud. — Tartus, 14. Juunil 1884.

Riigiraamatukogu
№ 5 9007

0

Печатня Ю. Гермса въ Ревелѣ.

Mängijad:

Barun Sarjus, mõisnik.

Liisa,
Truuta, } tema tütreb.
Kata, }

Paul Kerglane, tubent, baruni õepoeg

Saabas, tema teender.

Preili Deboora, baruni õde.

Husarleitnant Kasf.

Dragunileitnant Mets.

Jalawäeleitnant Org.

Peeter Härjapea,
Joonas Kiskarikas, } kolm wana mõisnikku.
Baltasar Wapper,*) }

Hans, barun Sarjus'e kojamees.

Kristine, Deboora tuatüdruf.

Üks kutsar ja mitu uulitsapoissi.

*) lahilastub leitnant.

Mängupaik: weike linn.

Esimene waatus.

(Tuba barun Sarjuse majas. Paremat kätt Deboora preili magamiskamber, pahemat kätt baruni magamiskamber. Restukse kõrvas seisab suur sõjariistakapi, selle ülempoolsed uksejäud klaasist on. Kapi kõrvas nurkas seisab kapi otsas parrukas. Teinepool keskust seisab wana suur seinakell, suure wanamoodi kapi sees. Eespool kaardilaud, selle sisse ühelt poolt pangapidaja mängija tarbeks suur poolümmargune auk on leigatud.)

Esimene etendus.

(Liisa, Truuta ja Kata seisawad näitepörandal. Rask Mets ja Org nende ees põlwi. Kerglane seisab sõjariistakapis ja on läbi ruutude näha, kummardab aga ühtepuhku, kui ta kardab et teda näha.)

Rask. Ma palun —

Liisa. Ei —

Mets. Ma palun väga —

Truuta. Midagi —

Org. Ma wannutan —

Kata. Usjata —

Rask. Pean ma meelt äraheitma?

Liisa. Sumal hoidku.

Mets. Ma lasen enesele kuuli pähe.

Truuta. Rahju.

Org. Ma wotan kihwti.

Kata. Teie tahtmine.

Rask. Kihwüda! Teie olete külm nagu talweöö.

Mets. Teie olete nagu marmorist raiutud, mis waewate teie mind, nagu kassi poega.

Org. Teie süda on kõwa nagu raudkiwi.

Liisa. Aga kui meie teid ka armastaksime, mis see kõik aitaks?

Truuta. Teie olete ka isaga juba rääkinud.

Kata. Ja tema on teile kõifidele pita nina teinud.

Org. Tema südame saame ehk pehmeteks.

Kata. Seda on raske loota.

Mets. Kui teie aga kõik kolm oma palved ühendaksite.

Truuta. Seda ei tohi meie mitte.

Kass. Kui teie tema jalgel —

Liisa. Mis veel! ega m'e ometi põlvili endale mehi haka paluma.

Kass. Temal polnud muud meie vastu, kui meie waejus.

Liisa. Tema juures tähendab see palju.

Mets. Ta on ju kõigerikkam termes maakondas.

Truuta. Ta tahab aga ka sefs jäeda.

Org. Aga kui meie teiega põgeneksime?

Kata. Ha, ha, ha, meie ei mõista romaanides mitte kaasa mängida.

Kass. Hea küll, teie kangekaelsed! Meie läheme. (Tõuseb ülesse).

Mets (tõuseb ülesse). Jah, seda teeme.

Org (niisamuti). Igaweste.

Liisa. Kuidas soowite.

Truuta. Meie peame endid juba trööstima.

Kass. O jah, troostist põle truuduseteta sugul iialgi puudu.

Mets. Niikaua kui peegel ifka veel kiitust kuulutab.

Org. Meie teame ka väga hästi, kes siin trööstib.

Kass. O jah, seda teame küll.

Mets. See pagana Kerglane!

Org. Keda saadan ise neljaks nädalaks siia saatis.

Kasf. Kes terve linna tüdrukutel pead segamini
ajab —

Mets. Niihästi preilidel, kui nende tuatüdrukutel.

Org. Ja kõigile pika nina teeb.

Liisa (pilgates.) Kõigile küll wiisi mitte. Ta mõis-
tab ka tött rääkida.

Truuta (niisamuti). Lahke on ta kõikide vastu,
aga ühtainust ta armastab.

Kata (niisamuti). Ehk ta küll fergemeelne on, siiski
on ta ühele oma südame annud.

Org. See pole tõsi; ta petab kõiki.

Kasf. Seda tahan ma tale tasuda.

Mets. Jalad ja käed löön ma t'al puruks.

Org. Dige, wend! terve liikmetega ei pea ta mitte-
linnaft wälja peafema.

Kolm tüdrukut. Ha, ha, ha!

Kasf. Jumalaga, preilid!

Liisa. Head teeb!

Mets. Teie näete mind wiimast korda.

Truuta. Ei wõi midagi parata.

Org. Ma ei tule ialgi tagasi.

Kata. Siis elage hästi.

(Kõik kolm teewad pikkamefi minikut. Natukese aja pärast)

Kasf. Teie ei kutsu meid mitte tagasi?

Liisa. Ei.

Kasf (tuleb tagasi). Meie pidime tulewase palli peal
teiega tantfima, seda ei tee meie mitte.

Liisa. Suur õnnetus.

Org (tuleb tagasi). Mina lubasin preili Blumise
suu sisse ütelda, et ta inetu olla — nüüd ei tee ma
seda mitte.

Kata. Kuidas soowite.

Org. Ma ütlen tale, et ta ilus olla, nagu ingel,
ja teie peate seda pealt kuuluma.

- Kata. Siis naeran ma, muud midagi.
Mets (tuleb tagasi). Armastusest teie vastu olen ma laulufi teinud, seda ei tee ma ialgi enam.
Truuta. Siis pean ma liht kõnega läbi ajama.
Kasf. Seda tahan ma teie tädipoja Kerglasele kätte maksta, seda wannun ma oma mõega peale.
Mets. Mina raiun ma temal peast ära.
Org. Mina raiun ta kõrvad maha.
Kasf. Tulge, me' tahame teida nõnda rookida, et ta wälja näitab nagu wahast titt, kellega lapsed juba neli nädalat on mänginud.
Org. Jumalaga, preilid!
Mets. Muretsege niikaua oma tädipojale haawa-
sidemeid. (Kõit kolm ära.)

Teine etendus.

(Kolm tüdrukud kuulatawad natukene aega, siis jooksewad nad kapi juure, teewad ukse lahti ja lasewad Kerglase wälja.)

Liisa. Kas pole meie mitte õiete teinud, armas tädipoeg?

Kerglane. Wäga ilufaste! Ma tahaks teile kõigile selle eest musu anda — ja ma ei tea sugugi, miks ma seega weel wiiwitan. (Tahab kõigile uksteise järele suud anda.)

Liisa. Tagasi, üleannetu!

Truuta. Waatke ette!

Kata. Ma kifun te' filmad lõhki.

Kerglane (kõrwale). See tähendab: meie pole mitte üksi! (Waljult.) Aga armas onutütar, kuidas pean ma siis oma tänu ülesnäitama?

Liisa. Mõtlege esiteks selle peale, kuidas teie enast kolme ohwitseri eest mõiksite peasta.

Truuta. Kas olete nende kolemaid ahwardusi kuulnud?

Kerglane. Oh nende härrafestega saan ma ker-
gelt valmis.

Kata. Mina ja kõrwad lubasivad na'd teil maha
raiuda.

Kerglane (tasa): Weike hind teie armastuse eest.

Kata (kõrwale). Kuidas ta mind armastab!

Truuta. Werd tahawad nad näha.

Kerglane (tasa). Teie eesti olen ma valmis wiimse
tilga ära walama.

Truuta (kõrwale). Ta süda on minu.

Liisa. Käed ja jalad lubasivad nemad teil puruks
taguda.

Kerglane (tasa temale). Ka kerjajana armastaksin
ma teid.

Liisa (kõrwale). Kui südamest tema mind armastab!

Truuta. Aga tädipoeg Tuulepea, meie oleme
nüüd teie tahtmist täitnud ja endi auustajad ära pahan-
danud, mis peab siis nüüd edasi sündima?

Kerglane. Mis edasi sündima? Teie wõtate iga-
üks uue, sellest võib lapsgi aru saada.

Liisa. Jah, kui kofilased puude otsas kaswatsiwad,
nagu õunad!

Kerglane. Igal pool on sarnast umbrohtu leida.
Kena neiu pistku aga pea aknast wälja ja iga mööda
minija saadab ohkamisi tuppa.

Truuta. Mis teie tahate ütelda?

Kerglane. Ka ei ole kõik kofilased mitte nii
truuid, nagu üliõpilased.

Kata. Kas tudendid tõeste tõsised armastajad on?

Kerglane. Muidugi! See ei wõi ka teisiti mitte
olla! Kes on weel auusamad noored mehed kui üliõpi-
lased? Nemad ou just headuse ja teaduse, truuduse ja
tõsiduse kaswanditud.

Kata. Oh, feda kena elu!

Truuta. Meie peame ühte puhku maal igatsema.
Liisa. Jä käib küll tihti linnas.

Truuta. Aga meid ei wii ta mitte kaasa, nagu teised isad teewad.

Kata. Ja armaste juhtub mõni mõistlik inimene meie juure.

Liisa. Selle nelja nädala sees, kui tädipoeg siin on olnud, oleme juba mõndagi õppinud.

Truuta. Ah! Homme on kooliwaheaeg otsas.

Kerglane. Mina pean reisima — aga mu süda jääb siia.

Kata. Kas see on tõsi?

Kerglane. Kes kahtleb selle üle?

Liisa. Ütelge kohe parem minu õdede kuuldes —

Truuta. Liisa usub —

Kata. Truuta mõtleb —

Liisa. Kata loodab foguni —

Kerglane. Oh, armastuses ei ole mitte efsitust!

— (Tasa ja pool salaja Liisa kätt surudes.) Efs ole õige, minu Jena onu tütreke? (Waljuste.) Üks ainus silma waatmine kautab kahtlust — (Tasa Truutale.) Efs ole õige, ilus onu tütreke (Waljuste.) Üks õhkamine saab ära andjaks. (Tasa Katalale õhates.) Efs ole õige, ilus onu tütreke?

Kõik kolm neiut (kõrwale). Ta mõtles mind.

Liisa. Jä peab aga enne kõik teada saama, kui teie ära lähete —

Kerglane. Noh, ja muidugi! —

Truuta. Teie peate ise temale üttelema —

Kerglane. Oh! Mina olen selleks liiga arg.

Liisa. Kas siis teie armuke seda peab tegema?

Kerglane. Seda ma soowin.

Liisa. Liiga palju nõutud.

Kerglane. Tõsine armastus ei wiivita ialgi —

Ma kuulen samunusi, papa tuleb wiist. — Argdus ajab mind³ minema. (Liisale tase.) Mina ei wõi mitte praegu siin-
olla, kui armastusest räägitakse. (Truutale tase.) Beaf-
simad waimustatud mesimagused armastuse sõnad teie
huulte üle woolama! (Katale tase.) Oh, wõiks minu
õrn waatamine teile julgust anda! — (Waljuste.) Mina
lähen nüüd kambriisse ja ootan elu ning surma üle
otsust. (Ta wahib hellaste kõigi kolme neiu filmi ja läheb siis
minema.)

Kolmas etendus.

Liisa. Truuta. Kata.

Liisa. Mina soowiksin, armsad õed, et teie natu-
teseks ajaks ära lähetsite. Mina tahan papaga ükshinda
rääkida.

Truuta. Sedasama tahtsin ma just sinu käest
paluda; sest mina tahan ka papaga ükshinda rääkida.

Kata. Minul oli ka just see mõte.

Truuta. Minul on väga tähtis asi seletada.

Kata. See ei wõi sugugi tähtsam olla, kui see,
mis minu südant koormab.

Liisa. Mõnikord kantakse tühje lootusi peas.

Truuta. Mis weel kõige naeru wäärilisemad on,
kui nendest keegi midagi ei tea.

Kata. Edemus aratab mitu korda tühja lootust.

Liisa. Ja muidugi, armas õde, iheäraniis armastu-
ses.

Truuta. Neid neiusid on ka, kes, kui mõni nägus
noormees paar libedat sõna ütleb —

Kata. Üsna õtge, siis mõtlevad nad, et nemad need
wälja walitsetud on.

Liisa. Kui ka see just selgeste näha on, et teist-
kallimaks saab peetud.

Truuta. Siis on nad nagu pimedusega löödud.
Ha! ha! ha!

Liisa ja Kata. Ja muidugi, armas õde! Ha! ha! ha!

Truuta. Siis antakse veel päris kofilasele form.

Liisa. Enne kui teine käes on.

Kata. Sedawiisi võib wanaks tüdrukuks jääda.

Liisa. Jumal hoidku teda selle eest, kallid õed!

Truuta. Mina tunneksin teie mõlemate kurbdusest kahju.

Kata. Mis mind väga rõemustaks. Ha! ha! ha!

Truuta. Kui teie mitte koguniste ära ei taha minna, siis võin ma ka teie kuuldes ütelda.

Kata. Oh, mina ka; ega see siiski kaua saladuseks ei jäe.

Liisa. Mina olen sellega rahul.

Truuta ja Kata. Rahul? Ha! ha! ha!

Liisa (järel pilgates.) Jah, rahul. Hahaha!

Keljas etendus.

Barun Sarjas. Preili Deboora. Endised.

Barun. Ma ütlen sulle õde, keegi sureb meie sugultsist, sest meie wanemate pildid seinale peal hakkavad liikuma.

Deboora. Tuul võis ka —

Barun. Ei ühtigi tuul, Deboora. Wana suurema pilt tegi täieste: Klipp, klapp, klipp, klapp, ja kui ma meie wana isa otsa waatasin, siis wahtis tema just minu otsa. Sina tead, mina ei ole mitte arg, ega kardada kodukäijaid. Aga siiski on looduses isesugusid asjad — jumal teab — hinge wõi waimu healed, kes ette kuulutawad, nagu —

Deboora. Mõnikord on aga need kelmide tembud ehk sünnivad liig elawast luule waimust. Mäletad sa weel, kui Kerglane wiimati ühe hiire sinu paruka sahtlisse oli pannud? Ja sina mõtlesid see oleks õnnis teender, kes seda parukat ikka kammis.

Barun. Paul on tõlwatu kelm. Tunaeila oli

ta jälle poti täie põrnikaid minu magamise kamb-
risesse pannud. Need krabistafiwad nii et ma mitte
termel ööl magada ei wõinud.

Deboora. Minu juukseõli on ta jälle õue koera kaela
walanud ja siis ahelast lahti lastnud.

Barun. Minu rehkenduse tahwli on ta raswaga
ära määrinud, et kriit enam peale ei hakka.

Deboora. Ja kõigi minu wõtmete sisse on ta sulal-
firjalakki walanud, et enam ühtki luffu lahti ei saa.

Baron. Ma olen rõemus et homme kooli waheaeg
otšas on.

Kõik kolm neiut. Armas papa —

Barun. Noo, noh, kõik kolm korraga?

Liisa. Mina tahtsin —

Truuta. Mina pean —

Kata. Minul on —

Barun. Sina tahad? Sina pead? Sinul on?

Liisa. Mina olen leitnandile kormi annud.

Truuta. Mina ka —

Kata. Mina ka —

Barun. Seda olete hästi teinud. Kolm noort
meest, kes omaist palgast elawad.

Deboora. Ja kolm neiut fulla tündri dega.

Liisa. Minul on ka juba teine armuke.

Truuta. Minul ka.

Kata. Minul ka.

Barun. Sooh? Ja mulle pole te sõnagi lausunud?

Liisa. Mina ütlen teile seda ju praegu. Tädi-
poeg tahab mind kosida.

Truuta. Mind ka.

Kata. Mind ka.

Barun. Tädi poeg, tüdent? Noo noh! Ma usun-
küll, et ta teid kõik kolme kosiks; tüdendid ei hooli sest
ühtigi.

Liisa. Mulle on ta feda iisna selgeste awalданud.

Truuta. Mulle wäga selgeste.

Kata. Minule weel selgemine.

Barun. Seal ta on!

Deboora. Kas teie arust ära olete? Teie tahate wist tubendile passijaks minna.

Liisa. Ta teeb endale otša, kui ta mind ei saa.

Truuta. Ah, õefe, sinu pärašt ei löika ta mitte hõrmegi.

Kata. Hahaha! Ta ei hooli teist kummagist ühtigi.

Barun. Tema ei pea teist kõigist kolmest midagi hoolima.

Deboora. Lapsukesed! abielu ei ole mitte pimesikku mängimine.

Barun. Siiski armas Deboora! Abielus mängitakse fagedaste pimesikku. Enamiste furtakse aga ifka meeste filmad finni.

Deboora. Küll see oleks wast ilus elu üliõpilasfega, kes ifegi weel laps on.

Barun. Hommikku soriwad pildi raamatuid.

Deboora. Lõuna ajal sõowad komprwefi.

Barun. Öhtul walawad wahakiinla ees tinašt lõnne.

Deboora. Ja indendi proua! Hahaha!

Liisa. Mina palun armas papa —

Truuta. Mina annan teie käele juud —

Kata. Ma langen põlwili —

Barun. Kasige minema! Ega te peast nõdrad ei ole? Mitte sõnagi enam, teie kergemeelised tüdrukud! Mina olen teile juba kolm meest walmis waatnud, nad on jõuukad, wanad ja auusad. Neil on kõigil mõisad fiin ligidal ja ma ootan neid iga filmapiik.

Deboora. Sina wa wennas oled wäga mõislikult walitsenud. Kats sinu tulewastest wäimeestest on

kolmekümne aasta eest minu ümber lipitsenud. Nad olidwad mõlemad nii armsad, et ma kümme aastat kaalusin, kumba ma neist walima peaksin. Kui ma wiimaks otsust tahtsin teha, seal oli asi juba ära unustatud.

Liisa. Aga armas isa, mina ei taha mitte wana meest.

Truuta. Mina ka mitte.

Kata. Mina ka mitte.

Barun. Wait! Beate sõna kuulama! muud ühtigi!

Teender. Härra Wapper.

Barun. Too ta sisse! — Tee filmad lahti Liisa, see on sinu tulewane abitaas.

Viies etendus.

Wapper. Endised.

Wapper. Tere õhtust, äiapapa! Armulise tädi eest wotan iga tahes auupakklikult mütsi maha. Waata seal! mis see on? Di tuline tuhat ja Plewna püssi paugud! Küll on aga ilusad lapsed, kelle seast üks minu elu teele feltfiks peab tulema.

Liisa. Näib wälja leitnandi härra, nagu oleks teie juba kaunis kaua elu teel rändanud.

Wapper. Veel ikka nõnda kiireste, nagu ma talweforterist wälja tulin.

Truuta. Oleks ehk juba aeg talweforterisse rändada.

Wapper. Seda tahan ma ka teha. Sellepärast olen ma ka juba fortteri meistri ette saatnud.

Kata. Kui aga Amor teid juba wõrku on wõtnud.

Wapper. Kenad ninatargad neid! Ebasi, äiapapa! misjuguist nende kolme seast tahate minu komandu alla uskuda?

Barun. Kes on teile kõige enam meele järele?

Wapper. Üks ta puhas! Kolm kena nekruti! kõik ühepitused.

Barun. Liisa siin on teie pruut!

Wapper. Liisa? Tubli! Olge rõemus, minu preili, pea püsti, rind wälja! teie wõite minuga rahul olla. Mina pean teile ise ratshobuse, kingin tofina koeri, kes kõik üksi püüawad. Meie läheme üheskoos jahi peale, sadagu siis lund ehk rahet.

Liisa. Aga kui meie kaela murrame.

Wapper. Oh ei! meie meelitame, laseme ja kihutame rebast.

Liisa. Wististe mõnda wana?

Wapper. Ja muidugi wana. Meie kaewame määrade augud ülesse.

Liisa. Küll on kena ajawiide!

Wapper. Oh, weel paremad asjad peawad tulema! Kui mulle rahu antakse ja mind sõja ministeriumis unustatakse.

Barun. Kas wäimees poeg on ministeriumis tuttav?

Wapper. Just nagu firju koer. Mina olen ju termes Türgi sõjas kaasa sõdinud. Kümme kuud olin küll hospitalis —

Deboora. Kas haawatud?

Wapper. Ei, minul oli isesugune palawik. Kui ma esimest korda hospitalist wälja tulin, mis just sell päewal sündis, kui sõjariistade rahu kuulutati — tuli mulle wäeülem vastu. „Noh, armas Wapper,“ ütles tema, „waenlane kohkub ära, kui ta teid näeb.“ — „Jah, kõrgus!“ wastasin mina südamlitult, mis peale tema paha näu tegi. Tema naeris ja jostistas ligema kindralile midagi kõrwu. Wististe sõimas tema Türglast, sest ma kuulsin midagi jänekse jalast wõi suure löua mehest. — Sest saadik anti mulle armulik käsk, maal oma mõisade peal ennast raawitseda. Seda ma olen küll teinud, aga ei wõi mitte filmapistikugi julge olla. Kui Walitjus

hüiab: Baltasar Wapper, kus sa oled?, siis ei taha ma mitte lõua luid sinu pidada.

Barun. Ikka sisse! — Truutakene, nüüd tuleb sinu rida.

Truuta (kõrmale.) Oh sina armas jumal!

Kuues etendus.

Risakarikas. Endised.

Risakarikas. Igate pidi alandlik teender!

Barun. Tere tulemast, väimees poeg! Kas olete ka wäsinud?

Risak. Ei ühtigi; ma olen sellega harjunud. Teie teate, ma olen kord Tallinnast Tartusse reisinud ja pealegi jala; seal tulivad hoopis teised tüfid ette. Kas ma tohin paluda, et ennast preili Truutaga, minu palawalt armastatud tulewase teisepoolega tutvustada wõiksin.

Debora. Seal ta seisab oma ilusa ninaga.

Risak. Minu kena preili, meie tahame peaaegu ligemalt tutwaks saada. Kui inimene kaua aega on reisinud, siis pole ta enam mitte arg. Sell korral, kui mina Tallinnast Tartusse —

Truuta. Kas oli ka ilus ilm?

Risak. Wahest päewapaistet, wahest wihma, nagu suurte teekondade peal ikka ette juhtub. Oh, mis sugusi tähtsaid asju ma selle tee peal näha sain!

Truuta. Teie olete aga selle eest ennast ka teistele näidanud.

Risak. See kõlab liiga meelitawalt! Lõeste, teie saate kõigi nende asjade üle imetelema. Ma olen kõik päewaraamatuse üles kirjutanud, mis nõnda paks on, nagu mõne maa ajalugu. Meie kolmel esimesel õnnelikul abielu-aastal loodan ma iga õhtu kolm kuni neli tundi sellega teie aega lõbustada.

Truuta. Üli kena lootus!

Risak. Meid kutsutakse naabrite juure võerfile, meie valmistakse kõikjused lustipidud, aga meie põlgame kõik ära, istume ilufaste kodus ja lueme minu reisilugu Tallinnast Tartusse —

Truuta. Väga tubli! (Ta aigutab.) Aga kas teie ei taha siis oma päewaraamatut mitte trükkida lasta.

Risak. Ah, see oli juba amnugi minu soov; aga ükski saadana raamatukaupmees ei taha seda minu käest ära osta.

Truuta. Nüüd trükitakse ometegi kõikjugu rumalaid tüfka.

Risak. Muidugi, muidugi! kui mina Tallinnast Tartusse reisisin, leidsin mina raamatukauplustes kõikjugu „Unenäu seletajaid“ ja „Mariettasi,“ aga õpetlikku reisi lugu ei trüki keegi.

Teender. Härra Härjapea tahab sisse tulla —

Barun. Tubli! Siis oleksime kõik koos. Katakene, nüüd on aeg sinu käes.

Rata. Neg ei ole mulle sugugi igawaks läinud.

Seitsmes etendus.

Härjapea. Endised.

Härjapea (kummardab kohmetult). Andke andeks, äiapapa, et oma äraneetud kohust mitte ennemalt pole täitnud. Mina olin küll juba hommiku wara linnas, sest mull oli kange igatus pruudi järele, aga ma pidin esiteks paar tündrit kardulid ära müüma, mida ma taha wantri otša peale panin. Hinnad on hirmus odavad, aga mis ma pean tegema? Kus siis minu pruut on?

Barun. Seal seisab ta nurgas.

Härjapea. Mi lapsufene! Tema ei pilguta mulle sugugi filmi ega muiguta mokki? Noh, ärge nõnda koh-

metand olge. Aga tõepoolest, kena neiu! Kas teie mõis-
tate juba natukene lauda tallitust?

Kata. Minul on veel väga vähe härgadega tege-
mist olnud.

Härjapea. Tulevikus peate neid igapäev näha
saama, aga tugewaid härgi! uskuge minu sõna.

Kata. Meie esimene tutvustus ei lase mind su-
gugi selle üle kahelda.

Härjapea. Esimene tutvustus? Heldene armas-
tus! Teie olite juba kaheteistkümnne aasta eest papaga
minu mõisas. Mina pidasin seebord just esimese abi-
kaasjaga hõbepulmi. Kas teie ei mäleta? Koogid mait-
sewad teile veel väga head. Noo, noh, mina mõt-
len, meie nihutame endid ka veel hõbepulmade ligi-
dale.

Barun. Minu auusad väimehed, meie ei söö mitte
õhtul; kui teil aga kõhud tühjad on, siis tuuakse kohe
külma toitu lauale.

Wapper. Minu pärast küll mitte. Wana sol-
dat, kes terwes Wene = Türki sõjas kaasa on sõdinud,
ei hooli õhtu söögist.

Risafarikas. Minu pitka reisu peal Tallinnast
Tartusse ei wõtnud ma ialgi õhtu leiba.

Härjapea. See mees, kes minu kardulid ära os-
tis, laskis mulle veel hea keretäie worsti anda, minu
kõht on sellest veel üsna täis.

Barun. Noh, siis tahame ometegi veel enne
magama minemist paar pudelid head marja-wiina ära
juua. (Ära.)

Wapper. Mina olen ses nõuus. (Siisale.) Olge
tubli, minu preili, seadke endid wastupanemiseks wal-
mis, homme hakkab teie südame peale tormi jooksuma.
(Ära.)

Risafarikas (Truutate). Inimese elu on üks teekond

ja pruudi põlv on posti jaam. Sinna saadik sõidetasse usinate hoostega, pärast seda vähe pitkamine, teed lähewad sandimaks. Siis võib inimene rõemus olla kui üks lustiline reisu selfilane kaafas on; eks ole õige minu kena preili? (Ara.)

Härjapea (Katale). Head ööd, minu armuke! Homme tahan teile oma proowi võib näidata; seal wõiwad Schweitzi ja Hollandi mehed oma wõi kotti panna. (Ara.)

Debora. Tublid mehed! Igal ühel on isefugused wiisid, teie õnnelikud tütarlapsed! (Ta läheb teistele järele).

Kahelks etendus.

Liisa, Truuta, Kata nutawad. Mõne filmapilgu pärast pueb Kerglane sisse. Ta wõtab neitudel ühe teise järele rätikud filme eest ära.

Kerglane. Mis pagana pärast! mis siin on süredinud?

Liisa (nuutjubes). Papa ei taha mitte, et ma teile naiseks tulen.

Truuta (nõndasama). Mina ei pea ka mitte teie abikaasaks saama.

Kata (nõndasama). Mina ka mitte.

Liisa (nuutjubes). Teid ei ole ta ka mitte tahtnud.

Truuta (nõndasama). Teie peale pole tema fogniste mõtelnudki.

Kata (nõndasama). Teist polnud iial juttugi.

Kerglane. Wait, waguft, minu kenad täditütred! Kas see on teie ainuke mure?

Liisa (nuttes). Ah, üks laia lõugadega lahti lastud leitnant on tulnud, kes minu meheks peab saama. Aga mina ei taha seda mitte, ma hüpan ennem tiiki. (Ara.)

Kerglane. Hu, hu!

Truuta (nõndasama). Münd tahab papa ühe narriga

loflu kõita, kes korra Tallinnast Tartusse olla reisinud; aga ennem poon ma ennast sika paelaga üles. (Ära).

Kerglane. Hu, hu!

Kata (nõndasama). Mina pean ühe maa mulgile minema, kes mind lehmaks peab; aga palju ennemalt võtan ma prussaka kihvti. (Ära).

Kerglane. Hu, hu! — Waesed lapsed! mull on hinge põhjast nende üle kahju. Ja waewalt kaksümmend neli tundi on minul weel aega neid peasta. — Tudent! Tudent! tee oma seisusele auu! (Ta mõtleb järele).

üheljas etendus.

Kristiine tuleb küinal käes ja naisterahwa magamise kuub ja õotanu käewarre peal. Kerglane.

Kerglane. Kristiinekene! Kuhu ja tahad minna?

Kristiine. Mina pean nende wõerate härrade peale ootama ja neid nende kambritesse juhutama.

Kerglane. Kuhu nad siis magama heidawad?

Kristiine. Koridoori taha suure tuppä, seal on kolm wõeraste woodit walmis tehtud.

Kerglane (järele mõeldes). Hm! Kuule natuke, Tiinakene! — kas need härrad ei wõiks ka seal magada? (Ta näitab Deboora kambri peale.)

Kristiine. Kui imelik teie olete? See on ju tädi magamise kamber!

Kerglane. Mis see teeb? Tädi on auus, wana inimene; see ei tähendaks ühtigi.

Kristine. No jah, küll mina siis peksa saaksin!

Kerglane. Eh! — ja — muidugi — sull on õigus — nad peawad koridooris magama. Aga, sina waene laps, kas sina pead nõnda kaua ootama ja seisma? Sa oled wist unine?

Kristiine (aigutades). Do jah!

Kerglane. Anna küinal minu kätte ja mine ma-

gama. Mina tahan neile härradele õige paiga kätte näidata.

Kristiine. Jah, kui ma teid uskuda võiksin? Aga teie teete ju ühtepuhku tempusid.

Kerglane. Kui mina sulle tudendi auu juures finnitän — ja kas sa tead veel? ma annan veel pool tosinat mususid peale kauba.

Kristiine. No eks ma ütlen! just nagu tema mususid kümne kopika tüübid oleksivad!

Kerglane. Mine ikka, ma annan sulle pool tosinat kümne kopika tüüka veel musude kõrva. Säh, seal nad on, (kõrva) pagan võtku veel! wiimsed ongi.

Kristiine. Mis teie siis jälle tahate peale hakata?

Kerglane. See ei lähe sulle sugugi forda. Kasi minema! (võtab künkla käest ära).

Kristiine. Noo noh, mina pean öökuue ja tanu esiteks armulise tädi kambrisse wiima.

Kerglane. Anna aga siia, küll mina seda kõik toimetän.

Kristiine. Minugi pärast; aga kui teie rumalaid tempusid teete, ärge siis süüd minu peale lükate. (Mra.)

Kümmes etendus.

Kerglane. (üksinda). Narri saba! Weidraid tempusid võib üks naljakas üliõpilane küll teha, aga mitte rumalaid. — Oho! — öökuub ja tanu on mulle just parajad. (Ta paneb künkla kõrvale, topib tanu usinaste pähä ja tõmmab magamise kuue selga.) Vähe piff on ta küll — aga pole sest wigat. Minu wamuduses peab iga asjaga forda saama, kui ta ka wanatüdruku öökuub on. — (Ta võtab jällegi künkla kätte.) Minu wastased, kes mu täditütteid tahawad kosida, pole mind uialgi näinud — ja mina olen ometegi palju ilusam, kui Kristiine — kas pole õige? (Ta kustutab teised künklad ära ja paneb nad laua alla.)

Uksteistkümmes etendus.

Wapper. Kerglane.

Wapper (räägib haruni kambri poole tagasi). Ei, äia-papa, mitte tillagi enam! — Bunapardi habeme juures! Meie oleme nõnda äkitselt joonud, et mulle wiin juba wähe pähä on läinud. Mina mõtlen aga, teised on weel tugewamini laadinud. Uha! tua tibufene! kus mu magamise kamber on?

Kerglane (häbelikult ligistades). Koridoris. Mina olen nii õnnelik, leitnandi härrale tuld näidata.

Wapper. Nii õnnelik? Oi, mis kuradi päralt! fina räägid ju nagu mõni kiriku õpetaja lahingi platsil — kas sa tunned siis mind?

Kerglane. Oh, kes ei peaks niisugust tubli sõjameest mitte tundma? Terwe linna tua tüdrukud wahiwad teie järele, kui teie üle uulitsa lähete.

Wapper. Tubli neiu! Mina usun, ta on ilus. (Wahib temale tanu alla.) Jah, minu hingese!

Kerglane (näugudes). Ah, jätke ometegi järele, minu härra! — Teie wõiksite waelele tüdrukule midagi pähä ajada — ja mind — õnnetumaks teha —

Wapper. Kuudas nõnda??

Kerglane (häbelikult kogeldes). No eks ole, — mina wõiksin pärast weel uskuma hakata — teie olete minu wastu hea.

Wapper. Seda ma olen ka. Tuline tuhat! ma olen ju ometegi terwe Türgi sõja kaasa teinud. Kui ma jälle ühe kindluse ära wõitsin, siis saadeti mulle köhe kaskümmend kunni kolmkümmend kõige kenamat neiu wastu, aga niisugust nägusat lapsukest, nagu fina oled, ei ole mina weel kusagil näinud.

Kerglane. Teie olete wäga lahke. Kas peame minema?

Wapper. Kuule, armuke, wii mind parem oma kambriſe, ſeal tahan ma ſulle Wene-Türgi sõjaſt ime-
liſta lugufid ette welta. Kus on ſinu tuba?

Kerglane (näitab Deboora kambri peale). Siin. Mina
kuulen niifugufi aſju wäga hea meelega — aga —

Wapper. Mis aga? Ugad praen mina kõik panni
peal ära. Ebaſi! marh! (Tahab teda fiſſe tõmmata).

Kerglane. Tuhoo! Ma pean ju eſiteks teiſtele
härradele tuld näitama.

Wapper. Siis lähen ma enne ſinna ja ootan ſind
ſeal!

Kerglane. Kui teie ſeda ſoomiſſite? Aga teie peate
wanduma minu ees auufartuſi tunda.

Wapper. Sõjamehe sõna peale! Türgi sõjas olen
kõigi ilmsüita neiude ees auufartuſi tunnud.

Kerglane. Ka peate waguſi olema, kui krabinat
kuulete.

Wapper. Krabinat? kuſt ſee tuleb?

Kerglane. Tühja ka, ſeal on teie pruudi oraw ja
armuliſe tädi paar kaſſi ſees. Wõib ka olla et, tuatüdruk
ſealt korra läbi läheb, olge aga teie waguſi woodi kar-
dina taga ja ärge hoolige midagi.

Wapper. Heaküll! Tule aga warſti järele. Mina
tahan ſulle lugufid puhuda! (Kobab Deboora kambriſe).

Kerglane. Soo. Sellel on oma jägu käes.

Katſeifflümmes etendus.

Härjapea. Kerglane.

Härjapea (tagaſi rääkides). Head ööd, äiapapa, head
ööd! Müid tahan weel korra nuumbärgade järele waa-
data, kas neil weel häſti heinu ees on — Ah ja, fire-
wäſe pärat, ma ei ole ju mitte kodu.

Kerglane (hirmale.) See on ka juba klaaſi üle jänu
joonud.

Härjapea. Neitsikene! Kus minu magamise kamber on?

Kerglane. Siin, armuline härra! (Näitab Deboora kambri peale.)

Härjapea. Anna küinal siia ja kutsu minu Peeter; tema peab minu jaapad jalast ära tõmbama.

Kerglane. Kohe, armuline härra, aga siin majas käivad waimud ümber; ilma küinlata ei usalda mina mitte trepi peale minna.

Härjapea. Wõi nõnda, waimud käivad? Äiapapa on mulle seda ka juba rääkinud. Noh, wõta siis aga küinal kaasa; küll ma katsun pimedas läbi saada. (Käseb ukse poole.)

Kerglane. Ukse juures on üks sohwa, sinna wõite nõnda kauaks maha istuda. Kui teie seal natuke kröbinat peaksite kuulma, siis ärge kartke ühtigi, seal on hulk hiiri ja rotta.

Härjapea. Oh, minu härja laudas on neid tuhandete kaupa! Sellest ei hooli mina ühtigi. (Ta taarutab sisse.)

Kerglane. Tõeste, kolmas tuleb ka juba.

Kolmasteiskümnes etendus.

Risakarikas. Kerglane.

Risak. Ja jah, äiapapa, homme peate hoopis teisa asju kuulda saama. Reisude peal wõib imelugusid näha. Tänašeks soowin head ööd! — Näe nüüd! missugune ilus laps! Kas sina pead mind magamise kambrisse juhutama?

Kerglane. Jah, armuline härra! (Näitab Deboora kambri poole.)

Risak. Kas see siin?

Kerglane. Jah, armuline härra!

Risak. Noh, wii mind kiireste sinna sisse, sest ma olen wäsinud nagu wana wares.

Kerplane. Olge head, tulge aga järele!
(Ta puhub tule furnuks.) Ah! mina rumal tüdruk! Nüüd
kustus weel tuluke ära. Olge nõnda armuline, minge
aga ees sisse, ma toon kohe teise künla.

Risaf. Pole wiga. Kui mina Tallinnast Tartusse
reisisin, siis läksin jägedaste ilma künlata woodisje.

Neljasteistkümmes etendus.

Kerplane (üksinda). Jumalad aidaku nüüd seda korda
saata, mis pärast tuleb. — Ära nende risudega. (Wistab
tanu ja magamiskuue minema.) Aga, kuhu ma pean ennast
peitma? sest ma pean ometigi loikama mis külwanud
olen — Pea finni! see kapi nurg on üsna mõnus, kui
ka tädi künlaga tuleb. — Aga parukas? — Oh,
selle paneme teiste parukatega kokku! (Ta võtab paruka ära
paneb tanu selle peale ja pistab selle kiireste Deboora kambriisse
nüüd lähleb kiireste kapi taha, paneb paruka pähe, nõnda et tutt
üle näu rippuma jääb, lütab isaija tooli enese ette, mis teda
poollest saadit warjab ja on siis üsna waguft).

Viiesteistkümmes etendus.

(Deboora tuleb künlaga wenna kambri. Barun. Wapper.
Härjapea. Risafarikas. Kerplane.)

Deboora. Head ööd, wend! (Ta aigutab.) Mina usun
tõeste, kell on juba üle kümne. Ei, niisugust ederust
ei wõi mina enam wälja kannatada. (Ta lähleb kambri
ukse ligemale.)

Wapper (seestpoolt). Kes seal on?

Härjapea. Kesje kraabib mind?

Risaf. Laske mind lahti.

Deboora. Oh minu jumal! Mis kodukäijad siis
minu kambri on? Wend! Wend!

(Segane kisa seespool. Saadan, kes sa' oleb? Lase mind
lahti! Tooge tuld! Tooge tuld!)

Barun (astub õhtuues omast kambri. Kõik head
waimud —

Deboora. Ah, wend! kõik kurjad waimud kolistawad minu kambris.

(Seespool kisa ja kära.)

Härjapea. Mina olen ju armuline härra Härjapea. Kiskarikas. Sina oled farmiline saadan ise!

Wapper. Kasige wälja! wälja! (Uks läheb lahti, Härjapea ja Kiskarikas on teineteise karmus kinni. Wapper nende taga ja wehib kepiga. Kõik on juba pealmsi riideid seljast hakanud ära wõtma.)

Wapper. Tulise päralt!

Barun. Kas ma öiete näen, minu wäimehed?

Kiskarikas. Oh, kas teie olete, härra Härjapea?

Härjapea. Muidugi olen mina ise, ja see nina on ka minu jägu, mida teie pihus peate.

Barun. Mis see peab tähendama?

Deboora. Kuidas teie minu magamise kambris olete saanud?

Härjap. Tuatüdruk juhatas meid sinna.

Kisk. Mind ka.

Wapper. Mind ka.

Deboora. See on wõimata! — Ma saan juba aru, mulle tahetakse kätte tasuda. — Noh, wend? kas ma ei ole ikka ütelnud: Wana armastus ei roosteta? Kaks neist härradest on mulle juba kahesümne aasta eest oma armastust awaldanud, nad on mind kaua taga ajanud — ja mõtlewad nüüd paraja aja käes olema — minu head nime —

Barun. Ma ei taha mitte loota.

Härjap. Tuline pergel! ma wõin wanduda —

Wapper. Mina ka.

Kisk. Mina ka.

Deboora. Mis seal weel wandumist waja? Teie olete minu kambrisse pügenud, kuhu ialgi ühegi mehe

jalg pole saanud. Seal olete siis üheteise peale kade-
daks saanud ja farmupidi kokku läinud.

Barun. Kuidas, minu härrad? Sell filmapilgul,
kus teie minu tütardega pidite tihlatud saama, teutate
minu maja nõndawiisi?

Risak. Aga armas taewa Taadise —

Härjap. Tuatüdruk ise on meid sinna wiinud.

Wapper. Jah, äiapapa, see tüdruk on üksi süidlane.

Deboora. Küll me näeme warsti! (Ta hüiab) Kris-
tiine! Kristiine!

Kristiine (tuleb). Armuline proua —

Deboora. Kas sa oled need härrad minu maga-
mise kambrisse wiinud?

Kristiine. Jumal hoidku!

Deboora. Seal ta on! Salgake nüüd weel, kui
mõite. Ütelge seda tüdrukule koha suu sisse!

Härjap. See ei olnud ta mitte.

Risak. Üks teine oli.

Deboora. Meil ei ole mitte teist tüdrukut majas.
Wuih! häbenege endid!

Wapper. Siis oli ta wana saadan ise.

Barun. Seekord ei wõi saadan teid mitte wälja
awitada.

Deboora. Wend Hans! Ma nõuan sinu käest
kättetasumist minu auu eest.

Barun. Kasige minu majast! Ja homme peate
kõik kolm minuga püstulite peale wälja tulema.

Risak. Mina ei tule mitte paugutama.

Wapper. Ja mina ei lähe mitte majast wälja.

Härjap. Mina ka mitte.

Barun. Seda tahaksime ometegi näha!

Wapper. Kest öö ajal ei aeta mitte wõeraid mi-
nema.

Risak. Ei, seda ei tehta kusagil.

Härjap. Meie ei liiguta ennast paigastfi.

Barun (vihaselt). Juhan! Niglas! Peeter! Kes-
kambris pole enam ühtki teendrit? — Üks ta puhast!
Mina panen ennast riidesse ja lasen politsei kutsuda. De-
boora, anna minu parukas siia!

Deboora. See on õige, wend; häbistus peab kätte-
saama tasutud. (Ta läheb küinlaga ja wõtab tubendi peast
paruka.) Ah!

Barun. Mis seal on?

Wapper. Seal 'p see õige toatüdruk on.

Härjap. Jah, tema'p see on!

Deboora. Paul?

Barun. Üraneetud üliõpilane.

Wapper, Riisak. ja Härjapea. Üks üliõpilane?

Deboora. Müid ma saan aru.

Barun. Wõllarog! kuidas sa siia tuled?

Kerglane (tuleb ligemalle). Ma rõemustan ennast
teid kõiki terwed näha. Kas armuline onu on nii hea
ja tutvustab mind nende wõera härradega?

Barun. Kõlwatu! Sa oled ise ennast juba tut-
wustanud. Minu härrad, ma palun seda ülekohut an-
deks, mis teile olen teinud. Üks kelm — paraku minu
õepoeg! — on kõige selle juures süidlane. Aga ta saab
karistud, ma annan oma sõna selle peale.

Wapper. Mina tambin tema hommiku wara pihuks.

Riisak. Küll ma tahan teda õpetada.

Härjapea. Mina ei wõtaks teda mitte oma härja-
karjasetski.

Barun. Jätke trahwimine minu hoolets ja minge
selle tõsise tuatüdruku järele, et puhkama saate.

Wapper. Mitte terwes Wene-Türgi sõjas ei ole
ma niisugust karutükki näinud ega läbi teinud.

Härjapea. Minu lehmalaud on küll waitsem kui
see maja.

Kisak. Niisugust weidrat tempu pole mulle mitte ette juhtunud, kui ma Tallinnast Tartusse reisisin. (Kõik kolm ära.)

Kuuesteistkümmes etendus.

Barun. Deboora. Kerglane.

Barun. Koo nüüd, minu kena õepoeg, kasi minu majast.

Deboora. Nõnda on õige!

Kerglane. Armuline onu ei nõua ometegi mitte, et mina keht õõsel —

Barun. Kes kehtõõsel rumalaid tempusid teeb, peab ka see eest fibedust tundma. Ära!

Kergl. Oh, armuline tädi, halastage minu peale!

Deboora. Mitte midagi! Kasi minema!

Kergl. Kõik kõrtsid ja wõerastemajad on juba finni.

Barun. Siis järe uulitsa peale.

Kergl. Wihma sajab wäljas.

Barun. See jahutab sinu palawat tuju.

Kergl. Mull pole ka raha.

Barun. Rahju küll.

Kergl. Kui armuline onu mulle paar tosinat tu-katid —

Barun. Mitte kopikatki.

Kergl. Mina pean aga siiski elama.

Barun. Seda ei ole just nii hädaste tarmis.

Kergl. Hea küll, kui ma aga meele ära heidan —

Deboora. Üliõpilane ei heida ialgi meelt ära.

Kergl. Ei heida, seal on teil õigus! Hahaha! Mis siis muud, kui magan lausa taewa all! Kui ma palawiku saan ja suren — (Baruni poole kõrveda healega) siis saab minu ema waim teid iga õõse waewama — kuulge, minu ema, teie õe waim! Head õõd,

armas ouu! (Ta peab keskuksest minema, lipsab aga baruni kambriisse.)

Barun, (waimude ahwarduse üle ehmatanud, pöörab enast Deboora poole.) Mis ta räägib seal waimudest? see kõlwatu pois! Lontisid ei ole mitte, ei, kodukäijaid ka mitte, — aga waimud — see on hoopis teine asi. Tähtsad mehed on waimusid uskunud. — Ja kui neid ka ei oleks, siis ei taha mina mitte, et minu majas kesköö ajal neist räägitakse. — Üraneetud pois! — tahab ema waimu minu kaela saata. — No, ta võib selle öö weel wiimist korda siin magada.

Deboora. Ta on juba ära läinud.

Barun. On juba? — Ka hea. Siis lähme ka meie puhkama. Head ööd, Deboora!

Deboora. Head ööd, wend Klaus! (Lähleb kambriisse.)

Barun (lähleb pikkamisi oma kambri poole ja kofutab lahtise ukse juures). Hm! — Kas minu kambri ei jäänud küinal põlema? — Kes seda siis ära on kustutanud?

Kerglane (ohkab seespool sügawaste).

Barun (kargab tagasi). Kas see polnud mitte ohkamine?

Kerglane (ohkab weel korra).

Barun (põikab ikka eemale). Jah, nii tõeste kui ma elan! Weel üksford! — Deboora!

Kerglane (ohkab kolmat korda).

Barun. Oh jumal, ole mulle patusele armuline! Müüd on ta kolmat korda ohkanud. Deboora! Deboora!

Deboora (seespool). Mis seal siis on?

Barun. Tule ometegi usinaste wälja!

Deboora. Mull on juba üks jalg woodis.

Barun. Siis tule usinaste teise jalaga.

Deboora. Mina ei wõi mitte.

Barun. Siis tee mulle oma kambri ukse lahti.

Deboora. Mikspärast siis?

Barun (kes ikka kohtudes oma ust walwab). Minu magamise kambri on keegi kolm korda ohkanud.

Deboora. Ah, sina oled üks narr!

Barun. Kuidas sa armad; aga tule nüüd!

Deboora. Jäta mind rahule. Mina ei tule mitte.

Barun. Oh sina kaarna öde! — Mis ma nüüd tegema hakkan? Inimesed magavad kõik juba. (Ta läh-
heb seina äärt mööda keskukse poole.) He! Kas keegi on
weel eeskambri.

Seitsmesteistkümmes etendus.

Saabas. Barun.

Saabas. Mis armuline härra käsiwad?

Barun (wäga rõõmsalt.) Waata seal, Saabas! Minu hea Saabas! Sina oled weel ülewel? see kofutab mind tõeste.

Saabas. Teised on kõik juba woodis. Mina ootan ükfinda oma noort härrat.

Barun. See läks juba ammugi wälja; tema tah-
tis wõeraste majas magada.

Saabas. Sooh? Siis läks ta wahest sell ajal eeskambrist läbi kui mina wähe tuffusin.

Barun. Mõttele ometegi, minu hea Saabas! minu magamise kambri on keegi kolm korda ohkanud.

Saabas. Kes?

Barun. Jah, kes? See on üks weider küsimine. Mina ei julge mitte sisse minna. Kas sull on julgust?

Saabas. Miks mitte? Kui aga jootraha seal juu-
res wõib teenida?

Barun. Seda pead sa saama. Mine, mine, minu tubli Saabas! Katsu seda asja järele uurida.

Saabas. Andke mulle küinalt.

Barun. Küinalt? Siis jäen mina ainuüksi pime-
dasse?

Saabas. Ilma tuleta ei wõi ma midagi näha.

Barun. Kas sa tead? Kummuti peal seisab küinal.
Karga sisse, küll sa üles leiad!

Saabas. Ka seda teen mina, armuline härra.
(Ta läheb.)

Barun. Saabas on tõeste tubli ja julge pois.

Saabas (tuleb põlema süitamata küinlaga tagasi.)

Barun. Noh? kas sa oled midagi näinud?

Saabas. Mitte midagi! (Ta süitab küinla põlema.)

Barun. Siis mine ja otsi kõik nurgad läbi!

Saabas (läheb põlema küinlaga jälle sisse.)

Barun. Peaks tema oma ometegi mõne kassi leidma, kelle süüks ohkamist wõiks ajada! — sest kui tema mitte midagi ei leia, siis läheb asi weel hullemaks. — Ta jäeb kauaks — ega tema ometegi — Saabas! kus sa oled? (Jätk arglikumalt.) Saabas! Kas sa ei kuule.

Saabas (naeru waewalt tagasi hoides.) Siin ma olen.
armuline härra!

Barun. Noh? mis ahwi näu sina teed? Kas sa oled midagi leidnud?

Saabas. Oh, armuline härra, mull on kramp näus — teie kambriis on väga hirmus —

Barun (wärisedes.) Kuidas? Kuidas nii?

Saabas. Teie woodis —

Barun. Mis? Minu woodis —

Saabas. Laamab üks fogu —

Barun. Mis? Üks fogn?

Saabas. Ja näib õige magufaste magawat.

Barun. Üks fogu magab minu woodis? Oh jumal!
Kas minu woodi on kodukäijate wõi fogue tarwis tehtud? Räägi! Kas see fogu on minu nägu?

Saabas. Seda ei wõinud ma mitte selgeste näha.

Siin ei wõi keegi õige inimene enam kauemine olla. Head ööd, armuline härra!

Barun (nagu meelest ära.) Mis! Saabas! Kulla kallis Saabas! Sina ei jäta mind ometegi mitte üffunda?

Saabas. Mis ma siis siin pean tegema? Ma olen unine ja minu noor härra ootab mind.

Barun. Ma palun sind jumala pärast!

Saabas. Ma äratan paar teie meest ülesse.

Barun. Seks ajaks jään ma siiski üffi.

Saabas. Siis tulge minu kaasa.

Barun. Praegu ei wõi ma seda mitte teha.

Saabas. Aga mis meie siis peale hakkame?

Barun (paludes.) Meie räägime siin ajawiiteks juttu.

Saabas. Knnni hommikuni?

Barun. Jah, knnni hommikuni?

Saabas. Täna alandlikult selle auu eest!

Barun. Saapakene, minu armas, kallis Saapakene,

Saabas. Aga armuline härra, mis minul teie tontidega tegemist on.

Barun. Et! jumala pärast! ära räägi mitte tontidest! Siin ei ole mitte tontisid, need on looduse wäed, feda küll häbita karta wõib. Sellepärast järe minu juure, Saapakene! Ma tahan sulle selle eest wiis rubla anda.

Saabas. Waat nii, see kõlab teisiti. Wiie rubla ette wõib küll ühte haiget terve öö walwata.

Barun. Istu siia leentooli peale! (Ta lütab tooli lahtise ukse ette, nõnda et Saabas otsekohe sisse wõib waadata.) Ja mina istun siia. (Ta paneb teise tooli ka sinna kõrwa, aga palju kaugemale.)

Saabas. Lubage see ei lähe mitte forda, et mina teile selga pööran.

Barun. See ei tähenda midagi. Istu aga!

Saabas. Aga nõnda ligidal? See on wiie rubla eest liiga suur nõudmine.

Barun. Noo noh, ma ei waata seal juures ka mitte kümne rubla peale.

Saabas. Kümne rubla? Ma istun.

Barun. Dö on pikf; ma kustutan ühe küinla ära, kui teine otja löpob, siis ei jäe meie mitte pimedasje —
Saabas (sirutab ennast). Behme tool. Siin on üksna hea magada.

Barun. Hoidfu selle eest! — Waata, ma wotan jelle kapi kätte; kui ma näen, et sa magama jäed, siis koputan sulle wähe sellega pähe.

Saabas. Kui mull midagi juua oleks.

Barun. Minu magamise kambri laua peal on pudel wiina, aga ma ei usu, et sina julged —

Saabas. Oh tühja! mina julgen kõik! (Kargab kambriisse.)

Barun. See on üks pagana julge pois!

Saabas (seestpoolt). On juba käes!

Barun. Kas fogu?

Saabas (tuleb wälja). Ei, pudel!

Barun. Kas ta weel ikka woodis magab?

Saabas. Nii palju kui mina pimedas näha wõisfin, jah; aga ma arwan, meil ei ole teda mitte waja karta, sest ta magab nagu rott.

Barun. Oh jumal! oh jumal!

Saabas (joob). Wiin on hea.

Barun. Ära aga purju joo. — Küll see on aga fena öö! — Ah! kes mind nõnda istuma, näeks ka kivi põllu peenral halastaks minu peale! (Kuna Saabas joob ja barun ahastades tooli peal istub, langeb waheriie.)

Teine waatus.

Esimene etendus.

Saabas. Barun.

Hommi ku on kätte jõudnud. Saabas magab tooli peal; tühi pudel seisab tema kõrval. Barun istub veel nõndasama, nagu esimese waatuse lõpul.

Barun. Wiimaks ometegi hommi ku käes! — Suur õnn weel, et meie mitte kuu peal ei ela, kus ööd kahe nädala pikkused on. Seda ma ei oleks mitte wälja kannatanud. — Käewars on tonkimisest juba kangeks jäänud. — Sell mehel on tõeste saadan keres! Kübar ripub juba nina peal, ja ta magab nagu kott. Raksforda olen ma selgeste kuulnud, kuidas fogu minu woodis norstkas. — Praegu jälle! — (Ta koputab kapi-ga Saapa pea peale.) Saabas, ae!

Saabas (uriseb uniselt).

Barun. Müid oleks fogu nagu aewastanud. (Ta koputab jälle.) Saabas! Saabas!

Saabas (ergustab ennast). Mis siis on?

Barun. Oh, jumalale tänu! seal tuleb minu õde!

Teine etendus.

Deboora. Endised.

Deboora (terges hommi ku riides). Jumal andku mulle minu patud andeks! Mis see peab tähendama?

Barun. Näed ja müid, mis minu halastamata meel oma lihast wenda on sundinud tegema. Terwe öö olen siin pärani filmil wahtinud, nagu öökull.

Deboora. Mikspärast siis?

Barun. Nende õhkamiste ja kaebamiste pärast, mis minu kambri st kuulda oliwad, ja selle fogu pärast, mis minu woodis oli.

Deboora. Sinul ei ole küll enam aru peas?

Barun. Ja sina oled jälle hulluks läinud mõtte-
tarf! Peaksid ja ka korra waimudega kimpu juhtuma.
— Seal! Seal! kuuled ja?

Deboora. Mis?

Barun. Kröbinat minu kambriis?

Deboora. Seda ma kuulen küll; seal on keegi
sees?

Barun. Ei ole kedagi, ma ütlen sulle! Üks kogu ja
muud midagi.

Deboora. Sahaha! Sull on õigus. Üks üliõpi-
lase kogu.

Kolmas etendus.

Kerglane. Endised.

Kerglane (astub alandlikult kambriist wälja).

Saabas (pörfab tagasi).

Barun. Mis? — Mis see on?

Kerglane. Mull on auu armulisele onule head
hommikut soowida.

Barun, (kes enam sõnu ei leia). Kelm! — Sina
olid minu kambriis?

Kergl. Jah küll!

Barun. Kas ja oled kolm korda ohkanud?

Kergl. Teie halastamata meele üle.

Barun. Ja sina magagafid minu woodis?

Kergl. Meele ärasheitmisega; fiiski aga väga
hästi.

Barun. Põrgu tule tungal! kuidas ja sinna said?

Kergl. Kui armuline onu mind majast wälja ajas,
olin ma nii segane ja uimane, et ma õigesti uksest mööda
läkkin. Ühe korraga mõtlesin mina: ma olen wõeraste-
majas. Siis et isegi teadsin mis tegin, puhusin tule
surnuks, ohkasin — ja jäin magama.

Barun. Oh fina äraneeitud kõlwatu kelm! Ma tahan — (Ta otsib keppi.)

Deboora. Ära kätatse, wend! muidu naerdakse sind weel wälja pealegi.

Barun. Kasi minu filmade cest! Kui ma sind weel leian, siis lasen sind puuri pista. (Tahab minna.)

Saabas (hoiab kübarat.) Armuline härra, minu kümme rubla.

Barun. Mine saadanale! Sinu noorhärra wõib seda maksta. (Ta jookseb oma kambriisse.)

Deboora. Depoeg! kui sa ernast ei paranda, siis sõidab sa eluja kehaga pörgusse. (Näheb wenna järele.)

Kergl. No nüüd on walge wäljas! Ega pörgu siis nõnda hull ole, kui teda karjutakse. Üks kurat pilkab teist, ega seal igawust ei tule.

Meljas etendus.

Kerglane. Saabas.

Saabas. Kas peame nüüd ära minema?

Kerglane. Mitte mõtetki.

Saabas. Kas teie ei kuulnud siis mitte, et wana härra teid enam oma filmade alla ei käskinud tulla?

Kerglane. Oh, mina olen teda juba sagebaste feelanud minu filmade alla tulemast, aga ta ei ole sellest ühtigi hoolinud.

Saabas. Aga kooli wahceeg on otsas.

Kerglane. Rahju küll!

Saabas. Meie peame siis reisima.

Kergl. Kuule, Saabas, kas sa ei tunne seda wana sõna: reisu peal on kannatust ja raha waja? Minul pole aga kumbagi.

Saabas. Et teil kannatust pole, seda ma tean juba ammugi; et teil aga ka raha ei ole —

Kergl. Seda oleksid fina ka juba ammugi pidand

teadma. Terwe linn on ilusaid tüdrukuid täis, ma pean ennast nende pärast ehtima, ratsutama, teatris käima —

Saabas. Muidugi! Ja ega teil palju olnudgi.

Kerkl. Nõnda näh — kott on tühi.

Saabas. Noh, siis on wana härra soow õigel ajal tulnud!

Kerkl. Oh Saabas! Mull on weel teised põhjusted, mispärast ma mitte ära ei taha minna.

Saabas. Kas teie armastate?

Kerkl. Muidugi — kena Riisakest.

Saabas. Sooh? mina mõtlešin Truutakest.

Kerkl. Muidugi ka Truutakest.

Saabas. Waene Katake jäeb siis üksinda ilma?

Kerkl. Kuidas ja seda wõid arvata? Mina armastan Katakest niisamasuguse waimustusega.

Saabas. Kõiki kolme korraga? Noh, see on küll tõsi, et ühe tudendi süda nagu Sarepta naise õlikruus on. Kallatagu sealt wälja kui palju tahes, ta ei saa siiski tühjaks.

Kerkl. Sa näed nüüd, ma ei wõi mitte ära minna, sest ma pean armastama ja ennast armastada lastma, onut hirmutama, tädit pilkama, minu kaaskosilasi narribeks pidama ja wiimaks raha! raha! saama. Alla wiit sadat rubla ei lasse ma onut mitte läbi.

Saabas. Selleks ei näi temal mitte lusti olemat.

Kerkl. Tema peab.

Saabas. Kuidas teie seda peale tahate hakata?

Kerkl. Seda ei tea ma weel isegi mitte; aga tema ei pea minust weel mitte lahti saama. Mine, Saabas, järele, ole aga käepärast, kui ma sind tarwitan.

Saabas. Üsna õige! Siiski üht asja ei tee ma mitte. Kui wana härra kurjaks jäeb ja teie tülisse lähete, siis hüüdke mind nii palju kui tahate, aga ma ei liiguta ennast paigastki. (Mra.)

. **Viies etendus.**

Kerglane (üksi.) See oleks ju foguni hull, kui mina libe pois mitte wana nurgelise onuga walmis ei saaks. Temal on mind niisama raske püüda, kui elawa hõbeda munakest kabe sõrme wahel kinni pidada.

Kuues etendus.

Truuta. Kerglane.

Truuta. Tere hommikust, tädipoeg!

Kerglane (kurwalt.) Ah, kena Truutakene, see on küll wiinne hommik, kus weel teine teisi näeme.

Truuta. Kuidas nii?

Kergl. Papa on mind majast wälja ajanud.

Truuta. Mikspärasi?

Kergl. Et ma teid armastan.

Truuta. Hea tädipoeg! Ja teie tahate tõeste ära minna?

Kergl. Mitte sugugi, minu fallis täditütrefe! kui teie minu eest kostaksite?

Truuta. Kuidas mina seda wõin teha?

Kergl. Peitke mind ära.

Truuta. Kuhu? Keldrisse küll, mull on keldri wõti.

Kergl. Uih! ei, keldris on mull külm ja pine. Ma jäeksin hea meelega ligemale, kust oma kaaskõsilasi näha wõiksin. Kui teie mind kappi paneksite ja siis mulle wangifotta troosti tooksite, kui papa selga pöörab.

Truuta. Kapi uks on lukus. Papa on eila wõtme eest ära wõtnud.

Kergl. Meie murrame luku lahti.

Truuta. See teeks hirmust ära.

Kergl. Kas wanas seinakella fastis minu tarwis mitte küllalt ruumi ei ole?

Truuta. Misjugune mõte?

Kergl. Mina olen sirge pois ja wõin ennast kofku wajutada, nagu nahkfinnas (Ta teeb kasti lahti.)

Truuta. Aga kuhu wihid jäewad?

Kergl. Need leiame ära.

Truuta. Ega te' hull ole? Siis ei käi ju kell enam.

Kergl. Mis sest wiga? Kas sest pole küll, kui teie teate, et kella kastas armuke istub, kelle süda ja hing ükshinda teile tufjub. (Ta lipjab sisse.)

Truuta. Aga teie peate seal ummukjes olema.

Kergl. Ega ole, aif on ju ees — sealt saan ma küll nõnda palju õhku, kui ühel armastajal üliõpilasel waja on. Tõmmake teie aga nüid jälle siidi eesriie üle.

Truuta. Ma kuulen tulewat.

Kergl. Wõtke wõti eest ära. Üra! Üra!

Truuta (wõtab wõtme ja läheb kellaft eemale). Hull inimene! Ah, armastus teeb seda kõif.

Seitsmes etendus.

Barun. Kifakarikas. Endised.

Barun. Jah, wäimees poeg! täna enne lõunat teeme weel asjad selgeks. Üks pruut on küpse wili; kui teda kauaks puu otja jäetakse, siis tulewad erilased.

Kifak. Ja põrnikad. Kui mina Tallinnast Tartusse reififin —

Barun. Seda jutustage mulle õhtu. Nüid tahan ife kõstri-papa juure minna. (Ta wõtab kühara ja kapi.)

Kifak. Mis teie süda tunneb, minu preili, kui teie seda sõna „kõstri-papa“ kuulete?

Truuta. Just nagu hakafin testamenti tegema.

Barun. Ürge hoolige sest ühtigi! Abielu on nagu magaja lastutaja madu. Tüdrukud hüppawad nagu linnud ifegi wiimaks üsna priitahlikult ta kõrifse.

Truuta. Väga ilus abielu kirjeldus.

Barun. Ole mõistlik, Truuta! räägi oma peig-
mehega armsaste ja lõbusaste, funni ma tagasi tulen.
(Tahab minna.) Ah! peaaegu oleksin unustanud — täna
on ju pühapäev. Ma pean ju kella üles tõmbama.

Truuta (tõrwale). Oh häda!

Barun. Mõh? Kus kasti mõti on?

Truuta. Ei mina tea.

Barun. Mis see peab tähendama? Mõti oli ju
ikka ees.

Truuta. Ei — muidugi — mina ei tea sugugi —

Barun. Sina näed nõnda kohkunud olema?

Truuta. Mina? — Jumal hoidku! — Ah, nüüd
tuleb mulle meele, kell on juba ülestõmmatud.

Barun. Soo? Kes on siis seda teinud?

Truuta. Mina ise; eila õhtu.

Barun. Do, see oleks ju esimene kord sinu elus?

Truuta. Jah — mina ei tea — kuidas see mulle
meele tuli —

Barun. Ma arvan, sa ei ulatagi seda teha.

Truuta. Mina astusin tooli peale.

Barun. Mõi nii? Siis oled sa ju õige palju
waewa näinud. Aga mina arvan siiski, et kell seisab.
(Ta kuulatab).

Truuta. Seisab ta? Di!

Barun. Jah, kell seisab; (Ta vaatab tasku kella) ja
ta on alles kümne minuti eest seisma jäänud.

Truuta. See on weider!

Barun. Väga weider!

Risat. Minu pikka teekonna peal Tallinnast —

Barun. Ma palun teid, armas väimees seda pea-
tükki lõpetada. (Truutale). Kui sina kella üles tõmmasid,
siis peab ka mõti sinu käes olema?

Truuta. Ma usun.

Barun. Siis anna ta koha siia!

Truuta (otsib taskust.) Mina olen seda oma kamb-
risse jätnud.

Barun. Siis mine too ära!

Truuta. Mina tahan nüüd tunnistada, armas-
papa, ma sain eila naabri käest noore kena kassi kin-
gitud. Teie ei salligi aga kassisid ja ma kartsin, et ta
kambriks käre teeb, siis panin ta esiteks siia luku taha.
— Aga minge nüüd koha köstri juure, mina võtan
selle aja sees kassi jälle välja, ja kui ta teile
mitte meele järele ei ole, siis annan ma ta naabrile
tagasi.

Barun. Mis tembud need on! Kassid minu kella
kastis! — Kui see elajas aga — (Ta tõmbab eesriide ää-
ja silmab kerglase nägu.) Soo?

Risaf. Oi! oi!

Barun. Väga kena kass! naabri käest kigitud?

Truuta. Armuline papa —

Barun. Pea käänan sulle kulla taha! — Ja
mis sina, minu kena õepoeg selle juure ütled?

Kergl. Mis ma pean ütleva? Mäiu!

Barun. Sina julged mind veel pilgata?

Kergl. (valusalt). Ah ja!

Barun. Kas ma ei käskinud sind majast välja-
minna?

Kergl. Jah.

Barun. See temp peab sulle kalliks minema. Minu
kannatus on otsas. Kutsar ja kojamees peavad kassi
kastist välja võtma ja uulitsale talutama. Et aga
minu preili tütar sell ajal kassile appi ei saa, siis mingu-
ta härra Risafarikaga jalutama.

Truuta. Armuline papa!

Barun. Pea suu! ma olen armuta! Edasi väi-

mees poeg, wiige see kelm tüdruk ära. (Kui ta näeb, et Truuta wastu paneb.) See ei tähenda ka ühtigi kui teie tema käewarre ära wenitate.

Risaf. Minu auus preili —

Truuta. Ma pean küll tulema; aga igaweste armastan oma tädipoega!

Baron. Küll meie temal need noored kassid peast metja kihutame! (Kõik kolm ära.)

Kahetsjas etendus.

Kerglane (üksinda, nagu augu ees). Minu olek ei ole praegu just mitte kõige parem. Kui ma aga oma kása natukegi liigutada wõiksin, siis tahaksin nagu Simson terve maja ära lahutada. — Saabas! Saabas! Me! — See oleks pagana temp, kui kutsar ja kojamees mind wälja wirutawad — Saabas! Saabas! — See wõrukael ei kuule ka ühtigi! — Oh Jupiter, sina olid omal ajal ka üks armastaja kelm! Mita mind waest nüüd ka hädast!

Ühesjas etendus.

Kata ja Kerglane.

Kata (tanupead käes kandes, mille külles tanu looriga kinni on. Selle tanuga pean ma tõeste weikese metslase meele järele olema. Burpuri punane pael ilusa peidetud finililledega on minu sõjara filmade kohta wäga sünnis. — Oh, kui ma teda aga ka uskuda wõiksin! Kus üks ingelgi mulle kõrwu fosistaks: Tema armastab sind!

Kergl. Tema armastab sind.

Kata. Ah! see oli tema ise.

Kergl. See on waeße tädipoja heal, kes metslaste poolt sellepärast kinni pandi, et ta täditütart Katat armastab.

Kata. Taewa Taadife! Miks? Mikspärast? Kuidas see on sündinud?

Kerlane. Peastke mind esiteks siit äraneeatud august, siis tahan kõigi teie küsimuste peale kosta.

Kata. Südamest hea meelega; aga mõti ei ole mitte ees!

Kerlane. See see pagan on! Ja armuline papa on wälja läinud inimesi tooma, kes mind auupaklikult uulitsale wiskawad.

Kata. Minu jumal!

Kerlane. Paha inimene ei mõista mitte wõerastega ümber käia.

Kata. Mis meie nüüd peale hakkame?

Kerlane. Kas teil ei ole mitte mõnda kangi?

Kata. Kust ma seda pidin saama?

Kerlane. Kas seda kasti keret ei wõi siis pealt ära tõsta?

Kata. Do jah!

Kerl. Siis tehke usinaste, ma ronin ülewelt wälja.

Kata (paneb tanupea laua peale). See on liiga kõrge.

Kerl. Astuge tooli peale!

Kata. Aga kuhu wihid jääwad?

Kerl. Need olen ma juba ära lõikanud.

Kata (astub tooli peale). Kui mull aga nii palju rammu oleks!

Kerl. Ma aitan peaga taga.

Kata (Tõstab ülemise kella kasti wärgi alla; katti lõigatud nõõrid ripuwad alla-poolle). See on walmis; aga kuda teie wälja saate?

Kerl. (ronib wälja). Do, küll see lähleb! Tooge aga üks laud ligemale, et ma jalad sinna peale wõin panna! Wõit meie! (Ja hüüab wälja.)

Kata. Nüüd peame aga kella jälle korrale seadma.

Kerl. See on minu mure! — Aga — üsna.

tühjalt ei tohi papa kella fasti ka mitte leida. Oh andke mulle see tanupea!

Kata. Mis teie sellega teete?

Kergl. Meie wõidu pärast. Seit tanupea on üliõpilase peaga ühe sugune. (Ta pistab tanupea kella fasti, nõnda et maalitud nägu just augu ette jääb, ja seab siis kõi korrale.)

Kata. Nüüd katsuge ka, et minema saate!

Kergl. Mina peaksin teid maha jätma? Ei ialgi!

Kata. Kas teie hull olete? Kas teie niisuguse tembuga wõite veel minu isa waigistada? Minge esiteks tema esimese riha eest kõrwale!

Kergl. Mina ei karda muud midagi, kui neid armastuse noolestid, mis teie mõlemist filmist wälja lendawad.

Kata. Need kenad sõnad ei ole mitte sündsal ajal räägitud. Mina tunnen oma isa palawust ja wärisen teie eest.

Kergl. Siis peitke mind ära!

Kata. Kuhu siis? Minge rohuaeda.

Kergl. Ei, sest kambri ei lähe mina mitte wälja.

Kata. See inimene läheb jampsiks.

Kergl. (filmitseb pesulauda, mille peal tanu on). Oh mis sugune kallid mõte! teie tanupea on kella fastis?

Kata. Paraku küll!

Kergl. Ja see wana pesulaud — see läheb, oh tõeste, see läheb!

Kata. Mis siis pesulaual minu tanuga tegemist on?

Kergl. Kena tädi täreke, mina armastan teid! teie pärast teeksin ma kes teab mis, lühidelt, ma olen teie alandlik tanupea.

Kata. Mis see peab tähendama?

Kergl. Seda peate warsti nägema. (Ta wõtab tanu,

paneb pähe, lähed siis laua alla kummarkile ja pistab pea tanuga pool ümmarguse augu kohta.) Nüüd seadke weel loor forrale ja siis peab mind igauks tanuks pidama.

Kata (paneb loori üle). See on üks hull inimene.
— Misjugune abielumees sest ka saab?

Kergl. Olge waguši! Abielus ei ole teil mitte waja minu pead ehitada.

Kümnes etendus.

Barun. Härjapea. Hans. Kutsar. Endised.

Barun. Tulge, wäimees poeg! Kuna härra Riisakarikas minu Truuta pea joonele ajab, peate teie tunnismees olema, kuidas mina selle kõlwatuma minema kihutan. Wõtme on Truuta mulle kätte annud. See on häbi meie suguseltsile — aga — parem kuiwanud offa puust maha lõigata. Hans ja Peeter, jäege siia seisma, ja nii pea kui mina kasti lahti teen, tõmmake teda wälja ja wirutage uulitsale. (Hans ja Peeter seawad endid kapi ukse kõrwale, barun teeb ukse lahti.) Noh, wõtke nüüd!

Hans ja Peeter (waatawad ja toowad tanupea kerega wälja).

Barun (nagu kivi sammas). Mis see on?

Härjap. Tuline tuhat! tanu pea. Hahaha!

Barun. Jah, see pois wõib nõiduda.

Hans. Kas ma pean seda uulitsale wiskama?

Barun. Kuidas see on sündinud? Kata! Räägi!

Kata. Mina ei tea midagi.

Barun. Wihid katti leigatud, terve kell rikkunud, ja ta ise saadana abiga minu wiha eest pagema peasenud.

Härjap. Hahaha! Miapapa, teie peaksite minu juure fooli tulema. Mina panen oma talupoegadele pakud jalga, ja sigadele rangid kaela, et ükski läbi aja ei pease.

Barun. Noh kurat wõtku teda! Mina rõemustan aga et temast lahti sain. Minge! (Hans ja kutsar ära.) Teist korda tema enam tagasi ei tule, selle eest olen ma julge, tema tunneb, et ma enesega naljatada ei lase.

Härjap. Dere hommikust, minu kena weike pruut!

Rata. See tuleb teile liiga hilja meele!

Härjap. Jah, waadake, ärge selle üle mitte pahandage, see juhtub minu juures fagedaste. Aga kodu mõtlen ma alati heina tegemise ja rehe peksmise, lina lõugutamise ja sigade nuumamise peale.

Rata. Wäga tubli!

Barun. Muidugi wäga tubli, kus juures mitte nina ei pea kärsutama. Selle mehe mõistade peal ootab sind hea põlv.

Härjap. Jah, minu kallike! Hommiku sööme tugewat õlle leent, mis minu enda mesipuu magusaga on keedetud; siis lähme lauta ja waatame kas armsal weistel ka toitu ees on; selle peale jalutame teile meeleheaks piimatambriisse, kus koort potide pealt koorime. Ohhta poole sammume wäljale ja waatame, kuidas kallis sõnnikute põllule lahutakse.

Rata (pilgates). O jah, mis mitte, mull näib niisuguse asja järele tõeste suur himu tõuswat.

Härjap. Seal juures paneme aga oma kootud riided selga, need ämbliku wõrgud wiskame seina ääre seenetama.

Barun. Temal on õigus. Teie riided on ju praegu nii õhukesed, et läbi paistawad; käewarred kannate kunni küinarnufadeni paljad. Kas teil süda sees ära jäetab, sellest ei hooli teie ühtigi, kui aga toredus soe seisab. Ja peahted — need maksawad tõeste paturaha. Siin on üks! waadake aga, wäimees poeg! (Ta wõtatanu õepoja peast, kes õrnaste tema otsa waatab. — Pikk wahaeeg.)

Härjap. (hakar kõige esiteks peale). Di pergeli pihhta!

Kata. Oh häda! Oh häda! (Ta läheb minema.)
Härjap. Aeae! pruudite! Ürge ifka ära jooske.
(Ta koperdab neiu järele.)

Üksteistkümmes etendus.

Barun. Kerglane.

Barun (kes siia saadik koguni kohkudes tanu näpude wahel peab ja Kerglase otsa wahib). Kas sina oled tõeste?

Kerglane (haledalt). Jah, armuline onu!

Barun. Tema julgeb —

Kerglane! Oh jumal! kas ma ei tohi siis teie majas mitte enam tanupeagi olla?

Barun. Sa oled hullpea! keda ma farmupidi wälja wirutan! (Ta kargab Kerglase peale, see aga lipsatab tema jalgade wahelt läbi teisele poole kambri nurka.)

Kerglane. Palun, palun, kallid onu!

Barun (nagu peast ära). Kus minu kepp on? kus —

Kerglane (tõstab tooli ülesse). Ma hakkam alandlikult teie wastu, onu.

Barun. Mis? sina julgeb oma onule wastu —

Kergl. Jah, kui teie armulikult lubate, siis panen kummi wiimse were tilgani wastu.

Barun. Kuradi pois! Kasi koha majast wälja!

Kergl. Armuline onu!

Barun. Kas sa ei taha?

Kergl. Ei, tõeste mitte. Mina armastan teid liiga väga; mina ei taha koguniste teitest lahkuda.

Barun. Dota, pois! Küll meie sinuga walmis saame. (Jookseb wihaselt minema.)

Kergl. Müüd on tõsi taga. Praegu on hea nõuu kallid.

Kaksteistkümmes etendus.

Liisa. Kerglane.

Liisa (tuleb kõrwalisest uksest ja tahab kiireste keskukse poole minna).

Kerglane. Kuhu nii kiireste, minu kena täditütrefe?

Liisa. Mina kutsusin ühe poisi uulitsa pealt sisse, kelle käest lõotja tahtsin osta.

Kerglane. Oh jääge parem siia; mina ei ole teile täna veel sugugi ütelnud, et ma teid armastan.

Liisa. Ütelge mulle jeda pärast; poisj joojseb muidu ära.

Kerogl. Kus ta siis on?

Liisa. Wististe eestuas.

Kerogl. Ja siis niisugune lõotja kaupleja, tuule tallaja poisjke on teile enam meele järele, kui mina?

Liisa. Kes jeda ütleb? Aga ega ma siis teid kõõgis lõotja asemel wõi pruukida?

Kerogl. Teie wõite mind igalpool pruukida, nõnda kaua kui papa mind mitte uksest wälja ei wiska.

Liisa. Uih! Mis teie papast mõtlete?

Kerogl. Mina mõtlen, et ta praegu inimesi kutsu- ma läks, kes mind trepist alla peawad wiskama; meie peame teineteisest igaweste lahutama.

Liisa. Rääkige tõtt? Mis on siis juhtunud?

Kerogl. Mitte midagi paha. Mina ütlesin üksinda, et ma ilma teieta mitte elada ei wõi. Mis ma nüüd peale hakkas? Kui ma majast wälja pean minema, siis juren kurwastuse pärast ära.

Liisa (kõrwale). Waene pois! Kuidas wõiksin teda awitada?

Kerogl. Oh jumal! ma kuulen juba! Kutsar ja kojamees on mõlemad toored mehed — Jällenagemise peale, kena täditütrefe! Majast ei pea tema mind füiski mitte wälja saama. (Ja joojseb teiskusest ära.)

Liisa. Mikspärast tulid ma siia? Jhus kelm on mind koguni segaseks teinud.

Kolmasteistkümmes etendus.

Barun. Wapper. Hans (suure luuaga). Liisa.

Wapper. Tuline tuhat! Liapapa, ma löön selle poisil leemeks.

Barun. Kuhu ta on jäänud?

Liisa. Kes?

Barun. Kena tädipoeg!

Liisa. Mina ei ole teda mitte näinud.

Barun. Kas ta ei ole jälle kufagil peidus?

Liisa. Armas papa, teie näete väga pahane olewat? Mis tädipoeg siis on teinud?

Barun. Kõik on ta teinud! Kõik!

Wapper. Kõik küll mitte, sest Wene-Türgi sõjas pole ta käinud.

Barun. Tema õnn, et ta putkama on saanud.

Wapper (wõngutab keppi). Mina oleksin teda puudingiks tampinud.

Liisa. Siis küll, kui ta waguksi oleks olnud.

Wapper. Mis teie mõtlete, preili pruut? Minu ees peab waguksi oldama. Mina olen hoopis teisa inimesi waguksaks teinud, kui sarnast poisikest.

Barun. Hans, pane hästi tähele, et pois mitte üle ukse ei pease!

Hans. Kutsar andis mulle talli luua, küll ma teda siis juba pühin.

Neljasteistkümmes etendus.

Kerglane. Endised.

Kerglane (kui lõõtsa tegija laias kuuks, kübar sügawaste üle näu, mitu lõõtsa seljas ja üks suur lõõts käes). Teie lubaga minu härrad.

Barun. Mis sa tahad pois?

Kerglane. Armuline preili on mind kutsunud.

Liisa. Ah, selle olen ma koguni ära unustanud!
Jah, armas papa, meil on lõõtsa häbaste waja.

Barun. Mis see mulle forda läheb? Niisugusid
asju ei pea mitte sinu elutuas räägitama, waid
kõõgis. Kasi wälja!

Kergl. Mis see härra ütleb?

Barun. Mine kuradile oma lõõtsadega!

Kergl. Kurat ei osta mitte ühte lõõtsagi minu
käest ära.

Wapper. Kas sa kuuled pois! kasi minema!

Kergl. Kas teil siis mitte tuult waja ei ole?
Tuul ajab ju westid käima, orelid sees pillid puhuma,
sepapadades tuled põlema, igal pool on lõõtsa waja.

Wapper. Sell poisil on seitse saadanat keres.

Kergl. Tulge, armuline preili, katsume kõõgis koha
üht lõõtsa järele, küll meie siis hinnaga ka toime saame.

Barun. Pea! See pois tuleb mulle kahtlane ette.
Lase ma waatan sind õige korra, naljakas lõõtsapilli isand.

Kergl. (põitab kõrwale). Oh, ärge tehke mitte nalja.

Barun. Pole seal wastupuitlemist ühtigi waja,
ehk ma puhun sulle niisugust tuult, mis sind wärawast
wälja wiskab. (Ta kiskub Kerglase kübara peast ära.) Kas
ma ei arwanud koha! Juba jälle see pagana Kerglane!

Liisa. Ah, tädipoeg!

Wapper (keerutab keppi). Kas tema see on?
Kasi wälja!

Barun. Hans! Beeter! wiskate teda uksest wälja!

Kergl. (läheb Liisa selja taha ja kihutab lõõtsast nii palju
tuult kui jõuab.) Kes mulle ligi tuleb, on surma laps!

— Armuline onu! ma palun waba teed ehk
ma hüian oma ema waimu teie peale, kes iga õhtu
teile woodisje painajaks peab tulema.

Barun. Hu! hu! Misugused hirmsad mõtted sell
poisil on! Laskte teda jooksta.

Kergl. (annab kiireste Liisale juud). Jällenagemise peale, kena täditütrefe! (Minnes, puhub ta lõõtsaga tuult). Andke ruumi! Andke ruumi! (Ara.)

Wapper. Tuline tuhat ja Bunapardi habe!

(Waheriie langeb.)

Kolmas waatus.

Uulits. Bahemal pool baruni maja, mille balkon paistab. Balkoni kõrwal paremal pool seisab suur puu. Bahemal pool alumise korra akna peal seisab kojamees. Baruni maja wastu on üks kohwi maja. Nende wahel üks raamatu pood ja raamatu poe kõrwal lihuniku elukorter.

Esimene etendus.

Kerglane. Saabas.

Saabas. Noh, tänu jumalale! nõnda kaugele oleme nüüd saanud. Ei katust ega ulualust, ei suhu pista ega filma panna, homme peame reisima ja pole kopsitatti taskus. Dige kena lugu!

Kerglane. Sina efsid. Mull on weel ristiiisa kingitus taskus tats aruldasti tufatit.

Saabas. Külap meie nendega kaugele saame?!

Kerglane. Kes ütleb siis, et ma ära tahan minna? Ma jäen siia.

Saabas. Kas uulitsa peale?

Kerglane. Ei sugugi, oma onu majasse tahan jäeda. Siis oleks pagan lahti, kui meie enam kusagil ulualust ei saa.

Saabas. Jah, kui meie tassid oleksime, siis roniksime läbi wärawa augu.

Kergl. Oh tühja! inimene ei pea iialgi julgust lautama.

Saabas. Mis aitab julgus, kui meil raha pole, et ka mõne luukuri post hobuse kätte saaksime.

Kerkl. Mine põrgu oma post hoostega! Mina ei liiguta mitte paigastki, kummi onu mülle raha ei anna.

Saabas. Ja jah, see näib küll nõnda wälja. Üks on luksus, ja kui meie veel kaua siin seisame, siis wistatakse meile wett kaela.

Kerkl. Mitte wecuputus ei pea mind siit ära ajama. (Ta koputab.) Ae! Uhu! Holla!

Saabas. Ta ei järe enne rahule, kummi politsei tale kaela peale tuuakse.

Kerkl. Ae! Ae!

Teine etendus.

Hans atna peal. Endised.

Hans. Mis noorhärä tahab?

Kerklane. Tee üks lahti.

Hans. Mina ei tohi mitte.

Kerklane. Mikspärast mitte?

Hans. Ma saan peksa, kui usse lahti teen.

Kerklane. Noh, mis see teeb?

Hans. Oho, see teeb walu!

Kerkl. Ma annan sulle raha.

Hans. Kui palju?

Kerkl. Pool omast terwest warandusest.

Hans. Hoidku! see oleks liiga palju.

Saabas. Wõta aga, sõber, ega see sinu taskusid lõhki ei aja.

Kerkl. Säh, wõta!

Hans (sirutab käe wälja). Üks tufat? Ei, noorhärä, siis saaksin kopika päljalt iga hoobi eest.

Kerkl. (otsib taskubest). Metslane! Säh, sin on weel üks tšukuse pilset peale kauba.

Hans. Mis ma sellega teen?

Kergl. Jumal loom! sellega võid ju tsirkusesse minna.

Hans. Jumal hoidku mind niisuguse pettuse ko-
meti tegijate eest!

Kergl. Sa sunnid mind meelt ära heitma! Hea-
küll! võta minu terve varandus! (tahab teise tukati anda.)

Hans. Kaks tukatit? Ei, noorhärja! Armuline onu
ajab mind majast välja.

Kergl. Siis wahi toredaste tema otja ja mine.

Hans. Millest pean mina siis aga elama?

Kergl. Oh sina ees! mina muretsen sinu eest.

Hans. Rudawiisi?

Kergl. Ma annan sulle igapäew portsjon suppi.

Hans. Oh, mis suppi! siin on mull liha. (Lõbb
afna finni.)

Kergl. Hans! kuule ometegi! üks ainuke sõna.

Hans (läbi afna) Noh, mis siis veel on?

Kergl. Ma löön sinu käed ja jalad puruks.

Hans. Oho!

Kergl. Ma pistan maja põlema!

Hans. Siis saadetakse teid Siberisse. (Lõbb afna finni.)

Kolmas etendus.

Kerglane. Saabas.

Kerglane. Ära neetud kelm!

Saabas. Müid oleme küll, oma Ladina keelega
otšas. Kõige parem, kui meie finnilises tõldas koju sõidame.

Kergl. Aga mõtle ometegi, et meie wiiskümme
penikoormat kodust kaugel oleme. Rahe tukatiga meie kogu-
niste läbi ei saa.

Saabas. Meie peame midagi muud välja mõtlema.
Palju inimesi reisivad ilma rahata. Mis see teeks,
kui meie ühe ära põlenud kiriku heaks raha hakkaksime
korjama?

Kerkl. Kas mina olen siis mõne kiriku eestseisja?

Saabas. Ehk forjame Aleksandri fooli kasuks.

Kerkl. Uih! See on häbemata!

Saabas. Aga kuda meie siis läbi saame.

Kerkl. Saabas! mull tuli hea mõte.

Saabas. Külap see ifka mõni hull nõuu on.

Kerkl. Majasse pean ma saama, kui ka kümme aastat siin värava taga wahiksin.

Saabas. Oh oleks meil Jeeriku pafunad, mista müirid ümber puhufime.

Kerkl. Rõige vähemalt pead fina selle kirja minu täditütardele ärawiima.

Saabas. Mis teie siis nende käest tahate?

Kerkl. Häda ajal peawad nemad ka omad kopskad mulle andma; kui minu wõiduloos wõidab, siis ta sun neile jälle tagasi.

Saabas. Kas teie olete siis wõiduloosi lunastand?

Kerkl. Ei. Aga tule nüüd!

Saabas. Ruhu siis?

Kerkl. Wõeraste majast leiame, mis meil tarwis on.

Saabas. Süia ja juua on meil tarwis.

Kerkl. Wie minuti pärast on kawalus walmis.

(Ära.)

Saabas (järele minnes). Peaks minu kõht aga efitels oma jäu kätte saama.

Neljas etendus.

Barun ja Hans majast.

Barun. Kas ta oli siin tua ukse ees?

Hans. Jah!

Barun. Ja kippus wägise sisse?

Hans. Tema pakkus mulle raha.

Barun. Sa ei wõtnud seda mitte wastu?

Hans. Siis ta lubas mind peksta.

Barun. Lase ennast pehmeks peksta, armas Hans, aga tema ei tohi mitte üle uffe tulla. Kui ta jälle tagasi tuleb, siis näita korra käega minu poole, ma olen kohe sinu selja taga.

Hans. Väga hea, ja kui tema jälle ütleb: sina ees! siis ütlen mina, armuline härra seisab selja taga.

Barun. Dööd ja päewad jäe oma paiga peale, funni tema ära reifib.

Hans. Kas ööse ka?

Barun. Muidugi! Poiss on väga kaval.

Hans. Oh, ööse pole waja walwata. Mlumise korra peal ripuwad wanad jugufonna pildid, need ei falli mingisugust ülekohtust asja majas.

Barun. Kas sina oled ka midagi tähele pannud?

Hans. Muidugi! Mina panen seda aga ainult imeks, kudas tädipoeg nende kõrwal wõis magada.

Barun. Parem oleks, kui wanaema poisi kaela oleks ümber käänanud. — Noh, Hans, pane tähele! ja ära lase mitte jääskegi atnast sisse tulla, waid hüia kohe: Kes seal on? (Läheb tuppa.)

Viies etendus.

Hans (ütsinda.) Hea küll, hea küll! Päewa ajal olen küll oma eest wäljas, aga öösel? — Nee, siis tulgu wanad sarwilised ise wälja, aga mina jään woobisse. Jah, kui mull nõnda palju julgust oleks, nagu meie tuatüdrutul! Oma kõrwadega kuulsin mina, kudas tondid tema tuppa läksiwad ja tema ei teinud sellest ühtigi wälja. (Ta läheb tuppa, paneb uffe riimi ja lukku.)

Kuues etendus.

Saabas kometitegija riides. Kerglane kui leierlasti juut. Gull uulitsapoissja nende kannul.

Kerglane (leierdab wahete wahel). Ui dui da, ui dui da! Renad tembu tegijad, ilusad wiiside lauljad!

Saabas. Kes maffab! Kes maffab! Küll ort ilusab lood! küll kenad lood!

Kerglane (wäntab). Ui dui da! Ui dui da!

Saabas (seab oma fasti ülesse, nõnda et augud, mille läbi waadatakse, wastu baruni maja uft seisawad. Mõni uulitsja pois annab paar kopikat ja tungib ligemale Koh, pois, jata wäntamine järele ja hakka pilti seletama!

Kerglane. Waadake nüid sisse, kuidas kõif walgeks läheb! (Ta wäntab jälle wähe).

Hans (teeb akna lahti ja kuulatab).

Saabas. Poisid! Kahe kopiku eest mõib nüid sin näha, kuidas praetud tuikesed kurfu lendawad.

Kergl. (keerab jälle wäntorilat). Ui dui da!

Hans. Pagana päralt, niijugust asja tahaksin ma ka kahe kopiku eest näha saada. (Ta paneb akna kinni.)

Seitsmes etendus.

Hans. Endised.

Hans. Kuulge, hea sõber! Siin on kolm kopikat! Laske mind ka torra sisse waadata.

Saabas. Tehke ruumi, poisid, tehke ruumi!

Hans (wahib sisse).

Saabas.

Nüid mõite imet näha

Mis Prantsus mõtnud teha,

Kuis kuulus kindral Punapart

Saab maitsta tulist Wene wart,

Seal langeb murdu maha mehi,

Et maa on täis kõif surnufehi.

Kerglane (annab Saapale kirjakeste, näitab käega ja Saabas lipsatab läbi lahtise akna sisse.)

Hans. Üsna weider asi.

Kerglane.

Nüid waatke usinaste

Kui tuleb Mooralaste

Baru, pildis nähtaval;
Neil laiad nuad käes,
Ja fõrged mütsid päes
Ning mõegad wälkuwal.
Nad inimesi sööwad
Seal juures laulu lööwad
Ja —

Saahas. etendus.

Barun toob Saabast pahemat kõrwapidi, äimab mööda minnes Hansu paremast kõrwast finni, wiib neid mõlemaid ette näitelawale ja seab nad wastastiku. Wapper, Härjapää ja Risa-karikas on nende kannul. Nii pea kui Kerglane seda näeb, wiskab wäntorila minema, lipsab tuppa, paneb ukse lukku.

Barun (Saapa ja Hansu wahel; Hans hoiab imestuse pärast suu ammuli.) Mlandlik teener.

Saahas. Mlandlikum ori!

Barun. Kas ma pean sinu kelmi kõrwa peast ära kiskuma?

Wapper. Mina tahan tema kõrwa ära raiuda, äiapapa!

Saahas. Palun, ärge mitte teine teisega selle ületilise minge.

Härjapea. Andke see mees mulle, ma panen ta härja karjatsiks.

Saahas. Oh jumal! selleks ei ole mull mitte waimuandeid.

Barun (Hansule). Ja sina wõrukael! kas see on tähele panemine?

Hans. Mina tahtsin ainult neid Moorlast natute waadata.

Barun (Saapale). Kelm! kus see kiri on, mis sinu käes oli?

Saahas. Üks kiri?

Barun. Ja, jah, üks kiri! Kuhu oled sa ta pannud?

Saabas. Kallis taewas! mina ei mõista foguniste kirjutada.

Barun. Dõkull! Sinu härra on seda kirjutanud.

Saabas. Sooh?

Barun. Anna siia!

Saabas. Ma olen ta hirmuga ära kautanud.

Barun. Sa ei taha mitte? Wäimees poeg, andke talle watti!

Wapper (wirutab). Tuline tuhat.

Saabas. Ai, ai, ai, siin ta on!

Barun (lueb). „Ninjam armuke!“ — mis sugust tütart armab tema sellega?

Saabas. Tema ütles, mina pidada seda sellele andma, sellega kõige ehteks kofku juhtun.

Härjapea. Mis? Kas minu pruudile ka?

Saabas. Ja muidugi!

Risakarikas. Ka minu omale?

Saabas. Kui soowite.

Wapper. Mina arwan, et ta minu pruuti mitte kaasa pole arwanud!

Saabas. Ei sugugi mitte!

Barun. Kuulge nüid, minu härrad! (Ta lueb.) „Ja kui teie isa, see metslane,“ sellega mõtleb tema mind; „Teid ka kolmekordse luffude taha paneks, fiiski tahan ma temale pifa nina wäänata.“ Minu nina tahab tema wäänata, minu nina? „Wana Wene-Türgi sõja kangelane on üks suur lobasuu,“ see käib teie kohta!

Wapper. Tuline turakas! Kus minu püstulid on?

Barun (lueb). „Kas minu mantli peale tahab sõh-tida!“ —

Wapper. Mantli peale? Parema pistame teine teisele püstulid suhu!

Barun (lueb). „Suurte lehma lautadega maa rent-

nif," see käib teie kohta, Härjapea, „peaks endale niisuguse tüdrukuga kosima, kes tiiskuse tõttes on“ —

Härjapea. Watt sulle pirakas! mis mina siis niisuguse haigega tegema hakkab? See on hoopis rumal mõte!

Barun (tueb). „Ja see elus reisu kohver —“ see puudub teisse, härra Kiskarikas! „peaks jumala nimel jälle reisu wankrisse pakitama.“

Kiskarikas. Narr! Kas ma ei ole siis mitte reisu peal olnud? Eks ma ole Tallinnast Tartusse reisinud? Wõrkase wõrwet! Seeford ei näinud ma aga mitte niisugusid narrisi, nagu see tudent on. See kõik seisab minu päewa raamatus mida aga keegi inimene trükkida ei taha.

Barun (Saapale). Müüd kasi minema, sina sahkerdaja! Ära sa oma nägu enam minu majas näita ja üttele oma peremehele, et tema kawalused kõik asjata on. Onu walwab hoolega. Kui teie mitte wärawast wälja ei lähe, siis lasen teid õhulaewaga ülesse. —

Saabas. Oh! kui armuline härra aga reisuraha —

Barun. Kasi minema! mitte kopikatti ei saa.

Saabas. Tulge, poisid, uibuuda! (Ta koristab omad asjad kottu.)

Ühekõlas etendus.

Endised. (Saabas ära.)

Barun. Minu auusad wäimehed! see on hea, et kirjiku papp täna õhtu weel kõik joonele ajab; sest ennem mõiksin kolme kirjipuud parmude eest hoida, kui kolme neiut tuisupeade eest kaitsta.

Wapper. Külap mina oma Liisaga juba walmis saan.

Härjapää. Kui Kata laudatalituse oma peale wõtab, siis on tal küllalt tegemist.

Risakar. Mina lähen Truutaga reisima, seal õpib ta paljugi.

Barun (Hansule, kes weel ifka lahtise suuga seal seisab).
Noh? Mis fina siis weel siin seisab?

Hans. Mina panen ifka weel imeks.

Barun. Kasi minema! Tee meile uks lahti. (Hans läheb.)
Tulge, minu härrad, pudel ei olnud weel mitte tühi. (Nad lähewad Hansu juure, kes maja ust wahib.)
Noh? Tee lahti!

Hans. Armuline härra on ufse luffu pannud.

Barun. Lollpea! Wõti on ju finu käes.

Hans. Siis on tuul teda finni lütanud. (Ta püiab
lahti teha.)

Barun. Noh? kas saad warsti?

Hans. Ta ei lähe mitte. Uks on seestpoolt riimis.

Barun. Wisjiste on minu õde — meie peame koputama.

Hans (koputab). Ae! ae! — Keegi ei kuule.

Barun (koputab ije). Meh! Holla!

Hans. Kõik nagu hiired wagusi.

Barun. On kõik neli tüdrukut kurdiks jäänud?
Minu härrad, aidake ometegi! (Kõik trummivad ust.)

Kümnes etendus.

Kerglane balkoni peal. Endised.

Kerglane. Kes see koputab ja kiskendab siis nii hirmsaste?

Kõik (kargawad pärani suudega tagasi.)

Härjapea. Tuline tuhat! juba tema jälle seal.

Wapper. See pois on ennaft saadanaga ühendanud.

Hans. Weider! Kerglane sees ja meie wäljas.

Barun (kes wiha pärast waewalt rääkida wõib.) Ütle mulle, fina ärancetud —

Kerglane. Ah, teie olete, armuline onu? Miska mõin teid teenida?

Barun. Silmapilk tee üks lahti, ehk —

Kerglane. Teie näete üsna vihane olema?

Barun. Dota aga! Kui ma nüüd sisse tulen!

Kerglane. Soo? Kui see teie mõte on, siis oleksin narr, kui lahti teeksin.

Barun. Kas sina ei taha mitte ust lahti teha?

Kerglane. Ei!

Barun. Tõhid sa minu maja ust lukustada?

Kerglane. See teeb mulle küll väga haiget; aga igamees on iseendale kõige ligemal.

Barun. Mina lasen lukusepa tuua.

Wapper. Mina sean suure tüki üles.

Härjapea. Kui mull üks ainus muuhärg kaapas oleks, see jooseks kohe sarvedega ukse sisse.

Kerglane. Broowige ise wahel ajal.

Barun. Pois! kas teed, wõi mitte?

Kerglane. Mina ei tee mitte ust lahti. Mina pean oma kena täditütardega veel paljugi rääkima, ja ma tean, et teie meid segaksite. Minge parem nende härradega veel tunniks ajaks jalutama.

Barun. Häbemata pois! Hans! jookse lukusepa järele!

Hans. Niim on ju ees.

Kerglane. Armuline onu! jookse parem tormi!

Barun. Ole wait, furiloom!

Kerglane. Esimene peatükk: Sõdijate wahel peab igawene sõprus ja rahu tehtama. Pärast wõime seda rahuaega nõnda pidada, kuidas keegi tahab.

Barun. Mina arwan, pois pilkab weel?

Kerglane. Teine peatükk: Poul Kerglane jätab kõik kofimise mõtted maha, saab aga selle eest sada tutatit.

Barun. Sada kapi hoop!

Kerglane. Kui teie seda mitte vastu ei võta, siis püüan mina ka kõigest jõuust vastu panna. (Läheb tagasi.)

Barun. Hans! too kerves. Ah! ma kardan wiha pärast! — Eh! oota — see tuurib liiga kaua. Minu armjad väimehed, kas meil wiiel tugewal mehel mitte nõuda palju rammu ei peaks olema, et uffe sisse lüfakfime?

Wapper. Di, miks mitte.

Härjapea. Kui mina peaga wirutan —

Kisak. Minu reisu peal Tallinnast —

Barun. Reisulood pistke põrgu! aga nüüd aidake uft lahti murda.

Hans. Uks läheb aga kõik pihuks puruks.

Barun. Kufugu kõhe terwe maja ümber Edasi! Julgeste peale! (Kõik tõutawad.) Paremine! — weel paremine! — (uks läheb lahti.) Parts! seal ta on! — Oota aga nüüd, õepoeg! (Ära.)

Wapper. Nüüd marfime sisse. (Ära.)

Hans. Küll nüüd ifand Kerglane watti saab.

(Kõik ära.)

Üksteistkümmes etendus.

Kerglane. Liisa balkoni peal.

Kerglane. Bagana lugu, neil on tõsi taga.

Liisa. Jumala pärast, tädipoeg! nemad on juba trepi peal.

Kerglane. See ei tähenda ühtegi, ma peastan ennast fiski. (Ta ronib puu otsa.)

Liisa. Teie murrate kaela.

Kerglane (alla poole minnes.) Armastus faitfieb mind.

Liisa. Ta sai õnnelikult alla. Jumalaga. (Ära.)

Kerglane. Nüüd ootame nalja lõpetust. Selg on mull ju waba.

Kolasteistkümmes etendus.

Barun ja Hans suurte malafatega balkoni peal.

Kerglane all.

Barun. Kus ta on? kuhu ta on roninud?

Kerglane. Üsna alandlik teender!

Barun (teda nähes.) No nüüd on saadan lahti!

Hans. Tema oskab nõiata.

Kerglane. Tulp ehk puu, see on kärmele tudendile üks ta puhas.

Barun. Puu? Hans ae! see puu peab veel täna maha raiutud saama, kas ja kuuled?

Kerogl. Mis see kõik aitab, armas onu? Teie ei saa minust ometegi lahti, kui teie mitte sada tukatit reisuraha ei anna.

Barun. Kui ma sellest saadanast lahti tahan saada, pean küll wiimaks jeda hapu õuna hammustama —

Kerglane. Hammustage, armas onu, hammustage!

Barun. Mis peale võin ma siis julge olla?

Kerglane. Ma kirjutan teile wekslid nii palju kui tahate.

Barun. Sinu wekslid on pühkmed. Miska võiksid ja mulle kätte tasuda?

Kerglane. Niipea kui ma täie ealisteks saan, hakkas selle mõisa pärast teiega protsessima, mis minu ema jägu oli; ma võidan protsessi ja maksan siis teie võla wiimse kopikani kasubega kätte.

Barun. Või minu oma rahaga? Dota, pois! Meil on veel politsei linnas, küll see sinu kõrget meelt natuke waigistab. (Ära).

Kolmasteistkümmes etendus.

Kerglane (üksinda). Ta läks ära! — Mis ma nüüd teen? — Ühte wiisi pean ikka raha saama, olgu see

kuida tahes! — Mull on palju waenlasti kaela peal. — Ma pean endale sõbru otsima. — Olgu siis nõnda. — Kolme neiut ma ometegi forraga ei wõi kosida, siis ei taha ma parem ühtegi. Jah — ma tahan nad kolme ohwitserile anda — ja oma õnnistuse weel peale kauba.

Reljasteistkümmnes etendus.

Saabas piilub sisse. Kerglane.

Saabas. Kas teie olete õnnelikult peasenud?

Kerglane. Kumal eesl, miks ja ennast siis kõrupidi lasid rebida?

Saabas. Mina ei wõi ju ennast mitte nägemataks teha.

Kerglane. Oled ikka puru loll! ei mõista ennast amitada!

Saabas. Pange aga tähele, et teie mitte kahe tule wahela ei lähe, sest ma näen kolme ohwitseri siia poole tulema. Ma mõtlen see on parem, kui minema peajeme.

Kergl. Oh ja arg memm! Need härrad tulewad just parajal ajal, ma pean nendega rääkima.

Saabas. Mina ei taha teid siis mitte segada. (Ta läheb argfelt tagasi.)

Wiesteistkümmnes etendus.

Kast. Mets. Drg. Endised.

Kast. Waata, waata, meie kena üliõpilane on siin!

Mets. Müüd maksame kätte, wennad!

Drg. Seekord noorhärja, ei pease teie mitte meie käest.

Kerglane. Minu härrad, see ei ole ka koguniste mitte minu mõte. Ma tahtsin teid just üles otsida.

Kast. Kas tõeste?

Mets. See on küll abiwale.

Org. Mis teie siis meie käest tahate.

Kergl. Mina tahaksin teile õnne soowida.

Mets. Mis tarwis?

Kergl. Suure waewaga wõisin wiimaks oma täditütardele ära seletada, et nad paremaid mehi mitte ilmast ei leia, kui teie minu härrad olete!

Org. Kas noorhärра tahab meid jälle narrida?

Kergl. Kuulge nüüd ifka täieste! Et ma oma ilusaid täbitütreid tõeste natuke armastasin, ei taha ma sügugi salata, ja nõnda kaua kui minul lootust oli, olin muidugi iseendale kõige lähem. Aga nüüd, kus kolm konna sarnaste koivadega peigmeest on tulnud —

Kõik kolm. Mis?

Kergl. Ja mina ometegi ilma jäen, siis soowin mina neid teile ennemalt, kui neile kolme narrilasele. Sellepärast olen ma nõuiks wõtnud, et veel täna õhtu teie kihlused peawad olema.

Kask. Teie olete nõuiks wõtnud? See on kena.

Mets. Kas tahate meile kometiit mängida?

Kergl. Miks mitte? Natuke küll. Meie hakkame aga kohe neljandama järguga peale ja wiidendamas lõpetame kosimisega. Ma loodan seal juures teie abi peale.

Org. Kui see tõsi oleks —

Kergl. Kõige esmalt peame need kolm narrilast majast wälja muretsema; mis peale seda tuleb, on mull juba pähe õpitud.

Kask. Noor härра, kui teie sõna peate, siis teete kolm lootusetat inimest õnnelikuks.

Mets. Ja olete kolm tublit meest endale sõbraks saanud.

Org. Kui see aga mitte mõni kelmistükk pole.

Kergl. Minu härrad, ma olen teie wõimuse all! Kui ma seeford teid petan, siis laske mind püstulitega,

taguge mõetadega ja piiste piikidega. Tulge aga nüüd minuga kohvimajasse, seal tahan teile oma plaani selendada. Olge julged, härrad! (Kõik lähevad kohvimajasse.)

Neljas waatus.

(Mäitlatwa nagu kolmandamas waatuses. Puu on aga maha raiutud. Majauks jälle korras.)

Esimene etendus.

(Kerplane, Rask, Mets, Org tulevad kohvimajast.)

Kerplane. Kas olete nüüd kõigist aru saanud?

Kõik kolm. Täieste.

Kerplane (Rasele). Kas lihunik on nõuus?

Rask. Raha ja hea sõnade eest küll.

Kerplane. Olete härgi ise näinud?

Rask. Nad on hästi nuumatud.

Kerplane (Drule). Ja teie, härra leitnant olite raamatu poes?

Org. See täidab täieste meie käsku. Raamatu kaupmees ise on laadal. Mina tunnen aga tema noort ilusat naist; tema saab meid arvitama ja häda korral ka enesele ette lugeda lastma, kunni ta magama jääb.

Kerplane (Mets'ale). Ja teie, leitnandi härra, joote nõnda kaua wana sõja seltsimehega, kunni ta majajärgi Moorlasteks peab.

Mets. Kui ta aga jeda saadiku juttu usub.

Kerplane. Muudugi usub! Niisugustele inimestele võib kõige rumalamat asja ette waletada, kui see aga nende toredust ködistab. Igal mehel on nüüd oma osa käes, kus juures aga suurt osavust tuleb pruufida. Temp peab forda minema, kui niisugused tublid mehed kühke asja ette wõtavad.

Kask. Kui aga pärast neiud —

Kerglane. Oh mis, neiud ei tohi mitte niufatadagi! Seal kolm wana narri; siin kolm noort armupest, täna õhtu peab nendega ehk teiega kihlus olema; — seal ei ole enam walimisega aega. Minge sisse minu härrad! mäng hakkab! waheriie tõmmatakse ülesse — igauks mõelgu oma osa peale — mina pean wahetajal eeskõnet.

Kask. Armastus on meie juht. (Ta läheb lihunifu juure.)

Drg (ära raamatu poodi.)

Mets (ära kohwi majasse.)

Teine etendus.

Kerglane (üksi.) Armastus? — noh, selle üle ei hakka ma mitte pead murdma. Kenad täditütred oma wiiekümne tuhande rublaga saavad küll mehed, ilma et armastus neid liiga koormaks. — Rahju, et mina ise neid ei wõi kosida! nimelt nende wiitkümend tuhat rubla. Aga ega täditütred wist minu wastu pahemaks lähe, kui nad ka mehele lähewad.

Kolmas etendus.

Liisa balkoni peal. Kerglane.

Liisa. Tädiipoeg! Tädiipoeg!

Kerglane. Ah, waata, minu kena tüditütreste! Kena, kena, et teie wälja tulete, sest mull on teile tähtsaid asju ütelda.

Liisa. Ah, mis teie siis jälle olete teinud!

Kerglane. Mitte midagi ilma peal. Aga mina mõtlen weel paljugi teha, millest teile rõemu ja nalja peab tulema.

Liisa. Kena rõem, kui teie enam majasse ei tohi tulla.

Kerglane. Kes seda ütleb? Mina loodan veel täna õhtu teiega lustilikult koos süia.

Liisa. Ah, selle peale ei wõi koguniste mõeldagi! Papa on nii vihane.

Kerglane. See ei tähenda ühtigi. Kus teie kolm peigmeest on?

Liisa. Nad istuvad jällegi pudelite juures ja on juba pool joobnud.

Kerglane. Seda parem.

Liisa. Täna õhtu peab fihlus olema.

Kerglane. Sellest ei tule midagi.

Liisa. Ütelge parem, meie ühendusest ei tule midagi.

Kerglane. Teil on õigus! Sellest ei tule küll ühtigi.

Liisa. Ja seda ütlete teie nõnda tuimalt?

Kerglane. Tuimalt! Minu süda jookseb werd nagu tuikesel, kelle kael ära on lõigatud. Aga mis seal wõib teha? Tõsine armastus ei otsi mitte oma kasu ja ma soowiksin, et minu kenad täditütred seda leiaksid.

Liisa. Selle peale on kõik lootus kadunud.

Kerglane. Mitte sugugi. Unustage oma õnnetumat tädipoega ja wõtke oma õdedega need põgenenud leitnandid jälle vastu, kes kohwimajas ilmaaegu walu vastu tröösti otsiwad! — Eks ole õige, armas täditütar, et need lustilised ohwitserid palju enam wäärt on, kui teie rastejalgsed mõisnikud; ja et meist mõlemist ometegi paari ei saa —

Liisa. Kas teie olete ära unustanud, et meie neid pilgates ära saatfime?

Kerglane. Küll nad tulewad jälle. Teie kenadus ei paista mitte üksinda peeglis. Niijugust õrna iludust, mis teil ja teie õdedel on, ei wõi aastad mitte ära rüübuda.

Liisa. Meelitaja!

Kerglane. Balmistage aga Truuta ja Kata ka ette. Nemad peavad mind — oh jumal! — (Nuttus.) — Nemad peavad mind unustama ja omad südamed wanale armastusele awama.

Liisa. Kui kahest õnnetusest wähemat peab walima —

Kerglane. Nii on õige! Mõislik neiu waatab ka oma kasu peale.

Deboora (seest poolt.) Liisa!

Liisa. Oh jumal! minu tädi! (Ta läheb fiske.)

Kerglane. Ka hea. Müüd on kõik ette walmistatud. — Saabas, ae! fina Wene Saabas! kas ja oled walmis?

Keljas etendus.

Rask kui Wene kaupmees. Saabas liht Wenelase riides.

Kerglane.

Saabas. Schto wam nadobna.

Kerglane. Tubli! sa näed wälja, nagu ismoshtshik, kes laadale lähleb hobusid ostma.

Rask. Mis teie minu riietest armate?

Kerglane. Hea, wäga hea! Müüd Saabas teata mind oma härrale. Küll mina toimetan kaugemale. Kui need kolm narri esiteks ära on toimetatud, siis oleme peagi mängu wõitnud. (Ära kohwi majasse.)

Wies etendus.

Rask. Saabas, siis Hans.

Saabas (koputab). Slushti! Dwornik! Slushti!

Hans (tuleb). Mis kuradi mees see on?

Saabas (näitab Rase peale) Wott gospodin!

Rask. Teie andeks andma. Mina wähe maakeelt mõistma. Härra Härjapea on siin?

Hans. On?

Rask. Ja, jah, on. Rutzma tema härra siia!

Hans (kõrmale) Weidrad mehed! Wisfiste on nad Kalmüklased. Miisuguste habemikkubega ei tahta mina mitte üffi olla. (Waijuste.) Hea küll, minu härrad, ma kutsun kohe härra Härjapea siia. (Mra.)

Kask. Noh, Saabas, hoiaga patent walmis.
Saabas. Siin ta on siidi rätiku sees.

Kuues etendus.

Härjapea. Endised.

Härjapea (wähe joobnud). Kes tahab minuga rääkida? Mis inimesed need on?

Kask. Minu olema auu rääkima härjaga Härrapea. Härjapea. Mina olen härra Peeter Härjapea, Karjaküla ja Lambasawa mõisade päris omanik.

Kask. Samane see, kes elaja söötmist ja härjapea kasvatamist wäga kõrge pulga peale wiinud?

Härjap. Seesama. Kust härra seda teab?

Kask. Tema kuulsa nime nagu pasuna pilliga Peterburki puhuti.

Härjap. Tõeste! Tuline turakas!

Kask. Mina olema Peteri ökonoomia jotsiteedi liige, kus nõuiks pandi gospodin Härjapea auuliikmeks teha.

Härjap. Mina auuliige?

Kask. Sinu diplom kirjutaja tegema, presidendi kirjutamaks alla ja panemas pitsati peale. (Saapale.) Wantka, padi suda, anna diplom kätte.

Saabas (teeb siidirätiku lahti, wõtab auuliikme kirja wälja ja annab Härjapea kätte.)

Härjap. Teie alandlik teender! Oi, oi, misugune auu! misugused haraka jalad!

Kask. See wene keel Slawoonia tähtedega olema.

Härjap. Tuline tuhat! Seda ei oleks mina ialgi uskunud, et minu nimi nõnda kaugele pidi ulatama! —

Palju auu, minu härrad! kas jäete veel kauaks siia, siis tulge minu juure Lambahawa mõisa peale külaliseks. Seal peate härgasid nägema! ja missugusi härgi! küll äiapapa teeb suured filmad? — Kas ma võiksin ökonomia sotsiteedile paar waffa suuri nairid tänu täheks anda?

Kasf. Minu töö weel mitte otsas olema. Kas teie tundma würsti Tshuktshutmutshutski?

Härjap. Tshut—tshut—mut—shutski? Minul ei ole mitte auu würstliku kõrgust tunda.

Kasf. Tema kõige rikkam mees Wenemaal olema. Temal on mõisaid Wolgast kunni Jrtishi saadik.

Härjap. Need on kaks kuulust linna!

Kasf. Temal on ka suur kalapüük Walges meres.

Härjap. Tuline tuhat!

Kasf. Kolm miljoni aastas puhast fissetuletut.

Härjap. Tohoo kurat!

Kasf. Ta võiks kuus miljonit ka saada, kui härjapea pidamine ja laudatallitus fiske seadama.

Härjap. Seal on teil õigus.

Kasf. Peab aga targa walitseja wõtma.

Härjap. Noo muidugi.

Kasf. Würst Tshuktshutmutshutski tahtma niisugusele sadatuhat rubla aastas maksta.

Härjap. Ühe ainukesse aasta eest? See on liig.

Kasf. Peab aga nõnda tarf olema nagu gaspodin Härjapea.

Härjap. Mandleit teender!

Kasf. Kas soowima reisima? Siin wolikiri — fiin kontrakt.

Härjap. Suu jookseb aina wett.

Kasf. Ja wõi ei!

Härjap. Oho, ega see nõnda kiireste lähe! Kes peab sell ajal minu mõisaid walitsema? Muidugi wõik-

sin neid küll ära rentida. Aga tuline tuist! Mina pean ju naist wõtma.

Rask. Bruut wõib oodata. Würst saatma kallid temandi kiwid pruudile.

Härjapea. Muidugi, muidugi! ja need sadatuhat rubla —

Rask. Ka saatma würst kolm tugewat Sirgatsi härğa.

Härjapea. Kas mulle?

Rask. Nõnda on. Piteri olema Sirgatsi maa pealinn.

Härjapea. Ja, jah, seda ma tean.

Rask. Minu tulema kaksteistkümmend tuhat wersta otsima härğa, mis suuremad olema kui minu härğad on.

Härjapea. Seda tahaksime ometegi näha! Kus nad on?

Rask (Saabast näidates). See mees teenima hea nawodka (jootraha.)

Härjapea. Peab saama. Siin on! (Annab Saapale raha.) Kus need härjad on?

Rask. Härğad olema lihuniku juures.

Härjapea. Ruttu! ruttu! See würst on väga suur härğa. Mina tahaksin teda hea meelega Wolga wõi Irtsihi linnas teretada (Lähwad kõik kolm lihuniku juure.)

Seitsmes etendus.

Kerglane ja Mets tulewad kohwimajast. Mets on riigi saadiku riides.

Kerglane. Sellega oleme walmis. Härğade wahel unustab ta pruudi ja ei tule meid mitte kohe segama. Katsuge teie nüüd oma õnne! Mina katšun waheajal karjajaaku šampanja hulka segada. (Ära.)

Mets (koputab barumi tua ukse vastu). Holla!

Hans (akna juures). Kes koputab?

Mets. Kas leitnandi härğa Wapper on siin?

Hans. Jah!

Mets. Kutsu teda ufinaste! Mina toon tähtsaid sõnumid pealinnast.

Hans. Kas härra ei taha mitte sisse tulla?

Mets. Ei; mina pean temaga ainuüksi rääkima.

Hans. Leitnandi härra jookseb praegu wiina pudelite peale tormi, ma tahan aga fiiski temale ütelda. (Ära.)

Mets. Seda parem kui ta juba natuke jopastand on. Wiinase peaga usub inimene hõlpsaste kõik. Peaks mind jumalad nüüd avitama!

Rahelisas etendus.

Wapper. Mets.

Wapper. Mis teie soovite, minu härra?

Mets. Kas ma olen tõeste nõnda õnnelik, kuu-
lust Wapper'i härrat näha?

Wapper. Jah.

Mets. Seesama, kes terwes Wene-Türgi sõjas-
kaasa on sõdinud?

Wapper. Sedasama.

Mets. Kellele Majesteet ütlešivad? Tema võib
nõnda kauaks koju minna, kummi teda kutsutakse?

Wapper. Jah, nõnda ütles Majesteet.

Mets. Heaküll! see aeg on tulnud! — Majesteet
kütsub!

Wapper. Kas sõda on? Kus?

Mets. Mitte küll isamaal, aga Egiptuse rahwas
õhkawad Muhamedi ikke all. Nad on nüüd meie walit-
suse poolt abi palunud. Walitsus tahab seda ka teha
ja hüidis kolm korda: „Kes tahab minu kindralite seast
Egiptlastele abiks minna?“ Kõik olivad wait ja juba
waatas Majesteet pahaselt ringi, kui keegi äkitselt Wap-
per'i nime sošistas. „Ha!“ hüidis tema: „Abjudant
Möeganupp!“ — see on minu nimi — „pange kiireste

fulleri riided selga ja kihutage wõi kümme hoost furnuks ning ütelge minu tubli Wapper'ile: Mina kutsun! Tema peab minu nime Egiptuse maal kuulsaaks tegema ja kõik warandused palgaks saama, mis ta piramiididest leiab?

Wapper. Tuline tuhat ja Bunapardi habe!

Mets. Egiptlaste saadik on minuga ühes tulnud, et meie aga nagu elusad saadanad sõitsime, siis on ta omad jalad katti öerunud. Tema on praegu woodis ja võib alles homme hommiku teie jutule tulla.

Wapper. See võib ka sündida! Jah, härra, Waditsus on sündsa mehe leidnud, eks ole õige?

Mets. Selle üle ei kahle Majesteet sugugi.

Wapper. Mina pean aga esiteks natuke naist wõtma, siis olen kohe walmis.

Mets. Et kindrali härra selle juhatuse tõeste oma peale wõtawad. —

Wapper (kõrwale). Kindrali härra? Bagana pihta!

Mets. Siis oleks see küll parem, kui naise wõtmise järele jätaksite —

Wapper. Mikspärast siis?

Mets. Kuningliku koja salanõuu, mis ma teile ka teatada wõin —

Wapper. Mis see on?

Mets. Shampanja pudeli juures võib seda paremine seletada.

Wapper. Teil on õigus!

Mets. Kui kindrali härra nõnda lahke oleksiwad, mina olen kohwimajas kõik juba walmistanud.

Wapper. Ja, jah, minu armas adjutant Mõeganupp, mina olen nii lahke. Teie olete mulle meele järele, ja mina tahan Walitsusele kirjutada, et ma teid Egiptuse maale soowin kaasa wõtta. Tuline pergel! Ma olen täna niisuguses tujus, et ma kõik Muhameedlased

hiire lõksu kofku tambikfin. (Mõlemad lähewad kohwi-
majasse.)

Ühelas etendus.

Kerglane, kes sell ajal kohwimajast raamatupoe poole on
luusunud ja seal klaasuste taga oodanud, tuleb nüid Druga-
wälja. Org on raamatukaupmehe riides. Hans.

Kergl. Teisest oleme ka lahti. Nüid lööge teie
kolmandamale külge, ja kordaminemise eest seisn min-
hea. (Läheb ise pisut tagasi.)

Org (koputab). Holla!

Hans (akna ääres). Kes koputab?

Org. Mina olen noor raamatukaupmees Pöesapois-
siitfama naabrust ja tahan hädaste härra Riisakarikaga
rääkida.

Hans. Nüid mõib waewalt temaga rääkida, sest
ta kustutab praegu oma fanget jänu.

Org. Ütle aga temale, see asi puudub tema reisu-
loo kohta.

Hans. Mina tahan seda temale ütelda. (Ära).

Org. Peatsin mina natuke paremine kunstlikku keelt
mõistma, et ma mitte kimpu ei jae.

Kergl. Pole wiga! söimate aga omad ammetiwen-
nad tubliste läbi; kaewake järeltrüki ja kalli paberi üle;
kurtke kirjanikkude üle, et nad kõrget palka nõuamad
ja mitte enam „rahwa kasu“ peale ei waata, waid üksi
oma tasku peale. Waadake, siis peab teid igamees õi-
gets raamatu kaupmeheks. — Tema tuleb — mina
lähen. — (Peidab ennast).

Rüümes etendus.

Riisakarikas. Org.

Riisak. Mis härra soowib?

Org. Kas mull on auu seda tähtsat meest näha,
kes aruldase teekonna Tallinnast Tartusse on ära käinud?

Risak. Jah, minu härra! sinna ja jälle tagasi. —

Org. Ja kas tohin küsida, et see rahvajutt tõsi on, mis selle üle täagitakse?

Risak. Missugune rahvajutt?

Org. Et see kena reisulugu teie osavast fulest paberisse on pistetud.

Risak. Muidugi. Seda on kolmkümmendkaks poognat. Waadake aga, mina kannan seda alati kaasas.

Org. Oh, armas jumal! mull hakkab juu seda nähes wett jooksuma.

Risak. Kuidas nii? Laske kuulda! Rääkige julgeste

Org. Mina olen noor algaja. Kui mull õnne oleks niisugust raamatut trükkida, siis saaks minu nimi forraga tähtsaks.

Risak. (wõib oma rõemu waewalt warjata). Noo noh — kas teate midagi — selleks võib ju nõuu leida.

Org. Oh, kas see oleks võimalik?

Risak. Noort raamatu kaupmeest võib küll natuke jalge peale awitada.

Org. Mina ei ole aga mitte rikas. Kallis paber — pagana järeltrüff —

Risak. Muidugi, seda trükitakse kohe järele.

Org. Mina võiksin ainult keskmiist auuhinda tasuda.

Risak. Mina ei ole mitte kallis. Kui paljupakute umbes?

Org. Umbes kakskümmendwiis rbl. trüki poogna pealt.

Risak. (karjatab waljuste). Kakskümmendwiis — (waigistab ennaft, kõrwale) kakskümmendwiis rubla trüki poogna eest. (Waljuste). Kuulge forra, see ei ole muidugi mitte palju, oga olgu peale, mina kirjutan ainult auu pärast. Hea küll, teie annate mulle kakskümmendwiis rubla ja lasete mind ajalehes kiita.

Org. Hea meelega.

Risak. Nende tingimiste all võite juba homme trükkima hakata.

Org. Soo! minu õnn õitseb. — Kas auustatud kirjanik oleks nii lahke ja astuks natukeseks ajaks minu juure sisse? Üks klaas šampanjat — ja minu noor naine soovib niijugusi suurt meest tundma õppida. Ta on üsna tark naisterahvas, lueb kõik minu käsitirjad läbi, enne kui ma neid trükkida lasen! ja kui teie veel nii armuline oleksite ning mõnda tükki omaist reisuloost meile ette lueksite.

Risak. Noo, miks mitte? Mina pean küll täna õhtu kihlusi, aga paar tundi võin siiski teie seltsis ära viita. (Kõrvale.) Wiimaks tahab ometegi keegi pealt kuulata.

Org. Mina pean küll tallituste pärast ära minema, aga minu naine saab iga sõna kuulama.

Risak. Oh, seda ma usun! kes korra hakatust on kuulnud, see unustab söömise ja joomise seal juures ära. (Mõlemad ära raamatu poodi.)

Üksteistsümmes etendus.

Kerglane pärast Saabas.

Kerglane (üksi.) Kõik läheb hästi! Narrid oleme juba kaelaist ära saanud; nüüd on ka juba enam pool mängu võidetud.

Saabas (tuleb omas päris riides lihuniku juurest.)

Kerglane. Noh, Saabas! mis härjad teevad?

Saabas. Need saavad eesti ja tagant katsutud, filitatud ja tatsutatud, ja wahel peal jälle klaas doppel kummelt alla neelatud. Ma loodan, et Härjapea härra warsti härgade kõrwa põhu peale maha heidab.

Mets (kohvimaja akna peal.) Ae! St! Minu wägi-mees norstab piljardi laua all.

Kerglane. Tubli!

Org (raamatu poe akna pealt.) Ae! St! Minu kirjanik lueb raamatu kaupmehe naisele oma reisulugu ette.

Kerglane. Väga tubli!

Rask (lihunitu akna peal.) Ae! St! Minu ökonomia feltsi auuliige norskab magufaste härgade kõrval.

Kerglane. Võit meie! — Kas ära ütlemise kirjad on ka kõik valmis kirjutatud?

Kõik kolm. Ja — ja — ja!

Kerglane. Tulge, minu härrad! nüüd peame õnneliku filmapilku ära ootama. (Kõik kolm lähewad akna pealt tagasi. Edasi, Saabas, tee ennast valmis! sina pead nüüd peatöö tegema. Mängi aga oma osa hästi! (Peidab enese kõrvale.)

Saabas (üksi.) Mina teen, mis aga iganes võimalik on. Mind ootab nüüd peks ehk raha. (Lakoputab.) Ae! seltsimees! Ae!

Raksteistkümnnes etendus.

Saabas. Hans akna peal.

Hans. Sina seal! käsi minema! Kui armuline härra seda teada saab, siis käib sa käsi sandiste.

Saabas. Ah seltsimees! Halasta minu peale! Ütle armulise härrale, et üks waene kahetseja patune wärawas ootab, kes tähtsaid asju ja suuri teatusi temale tahab awaldada.

Hans. Noh, mis need siin on? Mina ifegi lähen juba uudise himuliseks. Küll ma ütlen. (Ära.)

Rask, Mets ja Org (tulewad igauks ise majast ja koguvad Kerglase ümber.)

Saabas. Nüüd minu härrad, pange hästi tähele! Kui armu jumal mööda läheb, siis pidage teda kraetpidi finni.

Kerglane. Ürge unustage mitte alumist kambrit paremat kätt.

Kõik (lähewad kulisfi taha tagasi, mis baruni maja wastu on.)

Kolmasteistkümmnes etendus.

Barun. Deboora. Hans. Saabas.

Barun (kes aeg ajalt ikka maja ukse poole wahib.) Sina wõllaroog julged weel minu silmade ette tulla!

Saabas. Ah, armuline härra! halastage ihe waeße teenija peale, kes nõnda peab tantsima, kuda härra ees wilistab, kellel aga loomu poolest waga süda on, et seda kurja elu enam kauemine ei wõinud wälja kannatada. Minu rusuks pekstud süda jookseb werd nagu wett, ja mina tulen teie käest põlwede peal paluma, et teie mind selle noore saabana küinte wahelt peastaksite.

Deboora. Noh, need on juba mõislikud sõnad.

Barun. Kudawiisi oled sina siis niisuguste jumala kartliku mõtete peale tulnud?

Saabas. Peksu läbi, minu armuline härra! Jah! ta on mind praegu nõnda läbi peksnud, et selg siine ja punane on. Ma wõiksin oma werist keha kohe näidata, kui sajad soowivad.

Deboora. Olgu peale, minu poeg!

Barun. Mikspärast on tema siis sind nõnda kaua peksnud?

Saabas. Et mina tema kelmistükka enam kauemine kaasa ei tahtnud teha. Ta on praegu kangisid ostinud; sell õöl tahab tema wägise teie majasse jisse tungida armulisi preilisi ära wiima —

Barun. Wott sulle pilli!

Saabas. Ma usun, armulise tädi ka.

Deboora. Mis? ka mind?

Saabas. Ei! ütlesin mina selle peale, see on liig, oma armsa onuga nõnda teha.

Barun. Ja said selle peale peksta?

Saabas. Hirmsal kombel peksta! Minu selg on igawese mälestuse külge saanud.

Deboora. Waene mees!

Barun. See esimene wõrukael!

Saabas. Oh! Teie ei wõi koguniste armata, mis-
sugused mõtted temal peas keerlewad. Mina wõin teile
ühe näituse jutustada, mis suguse tembu tema korra Tar-
tus tegi, ja kuidas tema eest peab hoidma.

Barun. Noh? jutusta siis!

Saabas. Ühel rikkal kaupmehel oli kolm ilusat
tütar. Minu härra wõttis oma peale kolm noort oh-
witseeri kaupmehe majasse wiia, maksu mis tahes.
Müüd oli aga majauks alati lukkus ja kojamees, toores
eefel, ei lastnud ühtki inimest sisse. Mis tegi aga tema?
Tema pani ühe kawala mehe laewa kapteni riidesse, see
pidi kaupmeest oma abikaasaga uulitsale meelitama ja
ültema, et ta nende kaugelt sugulane on ja suurte
warandustega Indiasst tuleb. Mina wõisin kaugelt kelmi
näha, kes väga osawasti oma tükki mängis. —
„Tere minu ülikallid sugulased,“ nõnda alustas tema,
„kas teie ei tunne mind enam? Mina olen ju wana
Nepermann, kes kahelümne aasta eest Batawiasse läks!“
— ja kuna ta nii rääkis — wõttis tema mõlemaid
hellaste kaendlaste (ta teeb jeda ka baruni ja tema õega) ja
— juba lipsab sell ajal üks tupp. (Kas jookses üle näite-
latwa majasse.)

Barun. Waata kelmi! Kus siis kojamees oli?

Saabas. Tema seisib pärani suuga seal juures.

Hans. Hähähä!

Saabas. Aga sellest ei olnud veel mitte küll.
Müüd hakkas ta jutustama, kuidas tema kange tormiga
mere peal wõidelnud ja kuda laew ilma tema abita hukka
oleks läinud. „Waadake,“ ütles tema, „ma seisin
nõnda kesktes tormi; õnneks tuli aga päike filmapilguks
pilwete tagant wälja — „waadake!“ ja kuna head
inimesed päikest wahiwad, lipsti! oli üks jälle sees.
(Mets lipsatub mööda.)

Deboora. Oh teie wõrukaelad.

Saabas. Siis rääkis tema üsna liigutawalt oma naise surmast — ja kuna teised ristas kätega seda lugu kuulatawad, lipsti! oli üks jälle sees. (Drg lippab üle näitelawa.)

Barun. Toho! See oli juba natuke liiga rumal. Mind ei oleks ta mitte nõnda petta wõinud.

Saabas. Nüüd tegi kelm nõnda, nagu nutaks ta walu pärast ja langes wiimaks minestusse. Teised hakkawad teda awitama — Waadake nii — (tema tõmbab neid enese poole) Teie lubaga (langeb mõlemate käte najale) ja lipsti! oli ka wiimne ohwitjeer majas. (Kerglane jookseb üle pöranda.)

Deboora. Küll sellest wõis pärast kena nali wälja tulla.

Saabas. Seda wõite juba mõelda! — Aga mina pidin kõik pealt nägema; kauemine ei wõinud ma siiski enam wälja kannatada. Kui armuline härra mind mitte oma teenijaks ei wõta, siis hüppan jõkke.

Deboora. Tema on üsna auus pois. Mina mõtlen, wend —

Barun. Muidugi, õde! Ta on efsinud lammas, kellele ma oma lauda ukse hea meelega lahti teen. Tema wõib esiotsa majawalwamise juures abiks olla.

Saabas. Seal juures wõite minu peale julge olla. Kes nüüd mitte sees ei ole, see ka sinna ei saa.

Barun. Siis mine, mu poeg, su kõht on tühi.

Deboora. Mine kööki, sa tunned ju maja wiisi.

Saabas. Armuline onu — armuline tädi — rõemupisarad woolawad mull üle põskede. (Ura.)

Deboora. Poisil on auus ja hea süda.

Barun. Praeguse juhtumise kohta wõime endale tõeste õnne soovida.

Deboora. Ja muidugi, wend! Truupid teendrid on jumala and.

Barun. Widewik jõuab juba kätte! nüüd ei wõi mina

enam kaemine õue jääda. Hans! niipea kui meie sees oleme, pane ussed riivi ja luffu. Ah! kui magus tundmus see ühele isale on, kui ta teab, et kedagi majas ei ole, selle juure ta oma tütreid ei tohi usaldada. (Kõit ära.)

Viies vaatus.

(Kahe poole usjega lühike kamber baruni majas. Taha seinapeal riputavad kaks suurt pilti; need on baruni esivanemate kujub. — Raetud teewee laud.)

Esimeene etendus.

(Kast, Mets ja Org on põlvili maas. Liisa, Truuta ja Kata nende kaenlas. Kerglane seisab eemal ja silmitsleb seda kogu võrukaelselt.)

Kerglane. Taemalik näitemäng! Esiotsa palun mina teid aga, minu neiud, omas õrnuses piiri pidada. Armuline papa võib iga filmapilt fiin olla. Tõuske ülesse! (See sünnib.) Võtke esiteks minu õnnistust vastu. Jah, minu härrad, abielu pantohvolid käigu hellaste teie selga mööda ja kui korra teie hõbepulma hommit koibab, siis — ärge wanduge mitte minu mälestust!

Liisa (ahwardades). Tädiipoeg!

Truuta. Mis teie sellega tahate ütelda?

Kata. Mina ei looda mitte —

Kergl. Lootke, lootke, minu armsjad täditütred! See on väga hea, ku inimene seda loota tohib, mis temale meele järele on. Aga — wagusi nüüd! Härrad — hoidke omad truuduse wanded ja neiud omad tõutused pärastteks. Nüüd peame veel peatembu ära tegema.

Liisa. Kui see aga õnnelikult forda lähäb!

Kerglane. Tuline pihu ja põrm! See peab õnnelikult forda minema, kui armastus ühe üliõpilase kaman-dojaks kindraliks teeb. Teie teate ometegi, et minu magamise kamber neli nädalat selle puust seinaga oli.

Truuta. Do jah, seda meie teame!

Kergl. Ja teie mäletate veel, et ma hommiku laua aega kohvi järele pidin ootama, sest et lenad täditred liiga hilja sulgedest wälja ronistiwad?

Kata. Kuidas see siis siia puudub?

Kergl. Oh wäga palju! Ma olen seda suurt silmapilku waimus ette näinud, ja kui hommikul aeg igawaks läks, siis jahutasin oma meelepaha seinte kallal.

Liisa. Teie räägite wäga mõistu kombel.

Kergl. Kannatage! seletus on ligidal. Tehke aga nõnda, et papa siia kambriisse jäeb.

Liisa. Ta joob harjunud wiisi järele siin iga õhtu teewett; aga siis peame meie tema juure jääma, niidu kardab ta neid piltisi, nagu teie juba teate.

Kergl. Oh, küll teie leiате mõnda wabandust! — Et! Ma kuulen kedagi tulewat! Tulge minu järele, mu härrad! Mina tunnen maja korda —

Kast. Minu kallise —

Mets. Minu kallise —

Org. Minu armuke —

Kergl. Minge minema, niidu jäete kimpu.

(Kõik kolm pahemale poole ära.)

Teine etendus.

Barun. Saabas. Endised.

Barun. Lapsed, siin toon teile ühe tubli, auusa inimese, kes teie jumalakartmata tädipoja tempusid enam kauemine ei ole jõudnud wälja kannatada. Rahetsedes on tema minu teenistusesse astunud; Tema saab ka teie üle walwama ja ma käsin teid tema sõna kuulda.

Saabas. Armulise härra käst on wäga õige, sest preilid läksiwad juba kaunis fergemeelsiks ja tegiwad üsna auusate meestega nalja.

Barun. Temal on õigus, ja ma ütlen teile — (ta istub teewee laua äärde.)

Liisa. Meie kuuleme sõna, armuline papa! (Tasa Saapale.) Kelm, meie tunneme sind juba.

Saabas. Noo noh, niisugusest auupakkumiseft võib juba head loota.

Truuta (tasa). Võllakõis! meie teame, misugust mängi sina mängid.

Saabas. Nõnda, nõnda, minu preili, niisugused mõtted teevad teile auu.

Kata (tasa). Võrukael! Sinu härra on omas magamise kambriis.

Saabas. Mina olen teie tähelepanemisest täitsa liigutud.

Liisa (tasa). Sina nurjatu kurjategija!

Saabas. O ma palun —

Truuta (tasa). Sina pea kelm!

Saabas. Teie olete liiga armuline!

Kata (tasa). Sina kaval pilges!

Saabas. Väga ilus! Nüüd armuline härra, mina olen preilidega täitsa rahul. Need on väga viisakad minu vastu ja mina ei kahkle mitte sugugi selle üle, et veel täna õhtu kõik asjad joonel on.

Barun. Seda ma ka loodan. Niipea kui minu väimehed tagasi on tulnud, lasen ma kohe kirikhärra kutsuda.

Saabas. Mina ruttan oma toimetusi tallitama. (Pahemale poole ära.)

Kolmas etendus.

Hans (astub pahemalt poolt sisse.) Endised.

Hans. Siin on kolm kirja preilidele tulnud. (annab need kätte ja läheb.)

Barun. Kirjad minu tütardele? Kas teie waheldate minu selja taga kirju?

Liisa. Mina ei tea midagi.

Truuta. Mina ei tunne seda käpikirja koguni.

Kata. Ka mulle on ta tundmata.

Barun. Tehke kohe minu nähes kirjad lahti!

Liisa. Südamest heameelega! (Lueb.) „Minu armuline preili! Nuu kutsub, süda peab waitima. Majesteet on mind Egiptuse maale sõdima saatnud, ja teie ei saa mind enne jälle näha, kunni ma kolm tosinat Türklaste päib Teie jalge ette wõin maha panna.

Wapper.“

Barun. On see inimene hulluks läinud?

Liisa. Nii näib olema.

Kata (loeb). „Minu armuline preili! Kuulus würst Tshuttshukmutshutshki on mind oma mõisa peale Wolga ligidale kutsunud, kus ma elajate nuumamist korrata pean seadma. Tuhanded härjad ootawad minu raawitsemist. Nasta ja päewa pärast näete mind jälle loorberi pärjaga. Beeter Härjapää, Beeterburi ökonoomia sotsteedi auuliige.“

Barun. Veel üks hull!

Kata. Jah, jumalale tänu! veel üks hull.

Truuta. Ja siin veel üks. (Lueb.) „Minu armuline preili! Kui mina Tallinnast Tartusse reisisin, ei wõinud mina mitte uneski näha, et see suur ja raske teekond mind terwes ilmas kuulsaks saab tegema. Lühidelt ütelda, minu teekonna lugu saab ilusa paberi peale trükitud ja ma ise ruttan pealinna, kus mind wäsesse üles wõetakse. Mõne kuu pärast näete wäsesse walatud Kifarikast jälle endi jalge ees põlwili.“

Barun. On neil saadan kehast?

Kõik kolm neiut (hakkawad nutma.)

Liisa. Niisugune häbi!

Truuta. Dieksite teie meid ennem kolmele ohwitserile annud.

Kata. Need oliwad küll wäsed, aga auusad.

Barun. Müid on minul wäsel hingel need kolm tüdrukut jällegi kaela peal.

Liisa. Terwe linn näitab sõrmega meie peale.

Truuta. Inimesed lorisewad weel kolm aastat taga järele.

Kata. Müid wõime wana tüdrukü surma surra.

Barun. Tüdrukü! Äрге tehke mind mitte hulluks.

Liisa. Hea küll, ma lähen oma kambriisse ja nutan oma silmad peast wälja. (Ära.)

Truuta. Ja mina tahan wihastada, et ma kolletand kapsa lehe sarnatseks lähen. (Ära.)

Kata (piltisid tähendates). Oh, kui minu auusad esiwanemad weel elaksiwad, nad alastaksid wiisiste minu peale. (Ära.)

Meljas etendus.

Barun (üksinda). Noh, pagana pihta, kuhu teie siis köit müid jooksete? — Jätawad mind tõeste süa üsna üksinda, ja teadwad ometegi, et ma süin kambri mitte ainuüksi ei taha olla, — Liisa! Truuta! Kata! — Noorem plika kutsub weel piltisi appi. — Ma pean katsuma, et inimeste sekka saan, üksinda ei wõi mina ennast mitte oma weidra wäimeeste üle wihastada. (Tahab minna.)

(Wanaema näu koht piidi peal kaub ja selle asemel on Kerglase nägu näha.)

Kergl. (hüiab). Barun Hans Serjus!

Barun (kargab tagasi). Oh helde jumal, mis see on?

(Wanaisa näukoht kaub ka ja selle asemel tuleb Saapa nägu nähtawale.)

Saabas (hüiab kärelda healega). Hans Serjus!

Barun. Jumal ole meie juures! Minu esiwane-
mad hakkawad rääkima. (Ta tahab wärisedes ära minna.)

Kergl. Jäe süa!

Saabas. Jäe süa!

Barun. Kui teie käsitate? Jah, ma jäen! (Ta waat-
tab torra pool wistü sinna. Hu! Wiisjugaesed hirmsad näud!

Saabas. Lase omad tütreid iseendale mehed walida!

Kerg. Ära lase oma õepoega iialgi raha puudust tunda.

Saabas. Kolmefordne õnnelik abielu ühendus sündigu.

Kergl. Veel sellisamal tunnil! Muidu häda!

Mõlemad. Häda! Häda! (Nad kauvad ja väljalõigatud näukohab tulewad afemele.)

Barun (värisehes). Mina olen surma laps! — Kas teil veel midagi on käskida? Ütelge aga kõik ühe korraga — sest kui ka teie kõnelemine mulle auu teeb, siis — pean mina — oma — nõrga närwide pärast teid — alandlikult paluma, mitte tulevikus enam minuga nõnda rääkida — (Ta kuulatab.) Ei midagi enam! Väga hea! Ma tahan teie käskusid kohe täitma hakata. (Kõlistab waljuste.) Deboora! Liisa! Truuta! Kata! Hans! Saahas! Peeter!

Viies etendus.

Deboora. Liisa. Truuta. Kata. Barun.

Deboora. Mis seal on, wend?

Kolm neitut. Armas papa, miks teie kiskendate?

Barun (wäga kiigutud). Kuulge lapsed, mina ei tahaks teile sugugi nõuu anda, et teie neile kolmele narrile lähete, kelle käest praegu need edewad firjad tulivad — iseasi on siis, kui teie neid armastaksite.

Liisa. Hoidku taewas!

Barun. Noh? Keda teie siis armastate? — Ütelge aga julgeste wälja — mina olen hea isa — kui ilusad wiisil minuga räägitakse — (ta wahib argset piltide poole) — siis olen sellega rahul.

Deboora. Wend, fina oled imelik.

Barun. Ode, pea suu! Siin peawad üsna teised inimesed wafele rääkima, aga mitte fina — rääkige, lapsed!

Liisa. Armas isa, kui ma tohin ütelda — Leitnant. Kask on wäga minu meele järele.

Truuta. Leitnant Mets on tubli mees.

Kata. Leitnant Druga oleksin ma wäga õnnelik.

Barun. Saatte siis usinaste nende järele; tunni aja sees peate kihlatud olema.

Deboora. Wend, oled sa täieste hull?!

Barun. Pea suu, õde! Mina tean küll, mis ma teen. Saatte järele ja laste minu armas õepoeg ka ligi tulla.

Liisa. Kohe, kohe! (Mra.)

Debora. Sellest ei saa mina mitte aru. Õepoeg ei pidand enam üle uffe läwe tulema.

Barun. Noh, õde! kes siis nõnda kõwa südamega võib olla! Ta on ju ikka meie sugulane. Meie oleme kõik nende lapsed ja laste lapsed, kelle pilbid seal seinä peal ripuvad. Mis ütlesid ka nemad selle juure, kui meie teda ära tõufaks?

Debora. Narr! nad on juba ammugi hauas.

Barun. Muudugi on nad hauas — aga nende kujuk seisawad meie filmade ees — kas saad aru? — lühidelt, nende ees peab auufartust tundma.

Debora. Ma ei saa mitte aru, mis sinuga on sündinud.

Barun. Ole wait! Mina tahan seda! Mina olen maja peremees — (argfelt.) nii kaua kui armulised esiwanemad selle wastu midagi ei ütle.

Kuues etendus.

Saabas. Endised.

Saabas. Mina olen praegu katuse luugist uulitsa poole luuranud. Ma arwan, nagu oleksiwad noored härrad juba uffe alla kokku kogunud, aga meie tahame neile nüüd luuda ja ahju roopi näidata.

Barun. Ei, Saabas! Mina tänan sind sinu truuduse eest, aga asjad on nüüd hoopis teised. Nad on juba uffe ees? Seda parem! Lase neid sisse tulla!

Saabas. Soo? Noh, kuidas armuline härra käsiwad. (Mra.)

Barun. Õde, looduses on wahel weidraid asju.

Debora. Jah, nagu näituseks inimeste pead.

Barun. Mitte weidrad, matahtsin auusad asjad ütelda.

Deboora. Siis võtan mina oma näituse tagasi.
Seitsmes etendus.

Kerlane. Kass. Mets. Drg. Liisa.
Saabas. Endised.

Kerlane (annab baruni käele suud.) Oh, armuline onu! Teie olete leppinud.

Barun (hunnitub sõbrusega.) Jah, minu armas õepoeg! Sa oled küll üks esimene kelm, aga — sull on auu meie sugulasi liige olla (vaatab piltide poole.) Inimene ei või mitte teada, kui kaua ta elab ja sellepärast ei taha meie ka mitte vihaga teine teisest lahkuda. Tee mulle seda meelehead, armas õepoeg! ja võta reisurahaaks sada tufatid vastu.

Kerlane. Ei, armuline onu! Hoidku taewas! seda ei tee mina mitte.

Barun. Võta aga, armas õepoeg, ilma vastu-
seismata vastu.

Kerlane. Ei, see oleks oma kasu otsimine. Mull on teie armastusest küllalt.

Barun. Aga kui ma sind õige palun.

Kerlane. Ei iialgi!

Barun (argsetl). Aga kuradi nimel; mina tahan, et see nõnda sünnib! Sa teed mind õnnetumaks, kui sa mitte vastu ei võta.

Kerlane. Noh, kui teie just käsite —

Barun. Mina annan sulle veel iga aasta abiraha; nii kaua kui sa juurekooli peal käid.

Kerlane. Teie heldus liigutab mind!

Barun. Mind mitte; aga lasse nüüd nõnda olla. (Ohvitseeridele, kes sisse astudes kummardavad ja vähe lauge-
male seisma jäävad.) Teie, minu härrad, olete mu tü-
reid kofinud, mull ei ole selle vastu midagi keeldust.

Raif. On see võimalik?

Mets. Suure meeeline mees!

Org. Mina tohin teid isaks nimetada?

Barun. Ja, jah, jumala nimel! mina jäutan omad mõisad kõik teile, aga ainult selle tingimisega, et minu tütreid kõik sugukonna pildid majast kaasa võtavad — (salaja piltide poole vahtides) — kui see nimelt lubatud on, aga teie peate neid a uuses pidama, nagu mina neid igal ajal olen auustanud.

Liisa. Mina tõutan seda ise ja oma õdebe nimel.

Barun (pool wiltu piltide poole). Noh, kas ma olen nüüd õiete teinud? Mis?

Saabas. Et armuline härra õepojale andeks on annud, siis jääksin ma jälle hea meelega tema juure.

Barun. Tee seda, minu poeg! Jumal õnnistagu teie teekonda. Need sada tukatit võid sina armas õepoeg, mida warem, seda parem, ära tuua. (Ära minnes lähed piltidest mööda.) Nüüd jätan teiega jumalaga ja loodan, et armulised esiwanemad ka rahul on. (Ära.)

Debora. Minu wend on ju täitsa ümber muudetud. Mis siin on sündinud? (Kerklasele). Kuule kelm! Sina oled wissiste jälle ühe hullu tembu ära teinud?

Kerklane. Kui sellest midagi head on välja tulnud, siis võite mulle küll need tembud andeks anda, mis tujulisel tunnil pähä tekkisivad. Minul on sada tukatit, teil igal mehel oma naine; kolmat asja sooviksin mina aga veel: (pealt waatajate poole pöördes). Nimelt kui minu auusad kuuljad ja nägijad minu narri tempude üle südamest naeraksivad.

(Wahetekk langeb.)

Riigiraamatukogu

No. 59007

„Üleüldse Kirjawara“ nime all hakkab üks iseäraline kogu raamatuid ilmuma. Raamatute sisu saab väga mitmesugune olema. Nendes saavad ilmuma, kirjatükid kõigist kirjanduse valdadest; nõnda kui: teaduslised kirjad, õpetlikud jutustused, luuletused, näitemängid j. n. e. Kirjatööd saavad olema: algupäralised ja ümber tõlgitud. Wiimsed saavad teiste rahwaste niisugustest kirjanikkude töödest wõetud, mis just Eesti rahwale kõige kõlblikumad ja kasulikumad on.

„Üleüldse Kirjawara“ iga nummer saab umbes 4—5 trükipoognat suur olema, piltidega ilustatud ja ainult 15 kop. maksma. Nagu lugeja näeb, on „Kirjawara“ numbre hind tema suuruse kohta ülirõõmaga odaw, mis üksi jelleläbi wõimalikuks on saanud, et need numbrid suurel hulgal trükitud saavad.

Järgmised numbrid on trükkis ilmunud:

- 1) Ameerika uudisjutud. (Bildiga.)
- 2) Piirjärwe rentniik. Lustimäng wiies waatuses.
- 3) Слушаюсь, Ваше Благородіе! Шутка въ одномъ дѣйствіи.
- 4) Worstaru linna piirgermeister. Nali ühes waatuses. Waremete keskfel. Nali ühes waatuses.
- 5—10) Keisri käskjalg. (Bildiga.) Ujaluoline jutustus Wenemaalt.
- 11) Handlasjed. Hiiumaal sündinud lugu. (Kahe pildiga.)
- 12) See olin mina. Näitlik pilt maalt.
- 13) Kihlatud. Nali ühes waatuses.
A—ing—fo—hi. Nali ühes waatuses.
- 14—15) Depoeg. Lustimäng wiies waatuses.